

04 El Pla de Gestió i Desenvolupament

4.1. Per què un Pla de Gestió i Desenvolupament?

1. Perquè és una reivindicació dels municipis promotors del Parc Rural del Montserrat, ja recollida en el primer document de referència d'aquest projecte, que és la Carta per a la preservació, la millora, el desenvolupament i la gestió del Parc Rural del Montserrat (any 2006)
2. Perquè cal un instrument de gestió i dinamització de l'agricultura que respongui a demandes i déficits del sector agrari i a un projecte que és d'interès social, tal com recullen alguns documents de referència com el dictamen del Comitè Econòmic i Social Europeu (2005) o la Carta de l'agricultura periurbana (2010).
3. Perquè cal enfortir el teixit agrari i l'economia productiva amb empreses agràries viables i competitives, i promoure un model territorial, agrari i alimentari sostenible. S'ha d'entendre que el sòl i els aliments són recursos estratègics per a la societat, i que cal preservar-los.
4. Perquè un pla participat des del començament, creatiu i innovador contribuirà a definir-ne millor objectius, línies estratègiques i accions i a tenir més implicació a l'hora d'engegar-lo, implementar-lo i consolidar-lo.

4.2. Què és?

El Pla de Gestió i Desenvolupament del Parc Rural del Montserrat és un document exhaustiu d'establiment de mesures d'execució a mitjà termini. Aquest document recull l'acord institucional dels ajuntaments del Parc Rural del Montserrat per implementar, amb un objectiu general, línies estratègiques consensuades, que concreten la voluntat d'articular un conjunt d'accions en aquest entorn rural.

El Pla de Gestió i Desenvolupament, pel seu caràcter estratègic, se centra en la presa de decisions i la voluntat d'execució dels eixos principals d'actuació per assolir els objectius generals i garantir l'establiment de polítiques sectorials (del sistema agroforestal) i d'accions estratègiques de les dinàmiques socioterritorials (establiment de grans línies d'actuació com a projecte de futur). Té com a finalitat última marcar la pauta de les actuacions per al desenvolupament d'activitats centrades a millorar les condicions ambientals i territorials, potenciar els valors endògens de la matriu agroforestal i afavorir les sinergies, la complicitat i la coordinació entre el desenvolupament de les accions i la logística de la gestió de les seves dinàmiques.

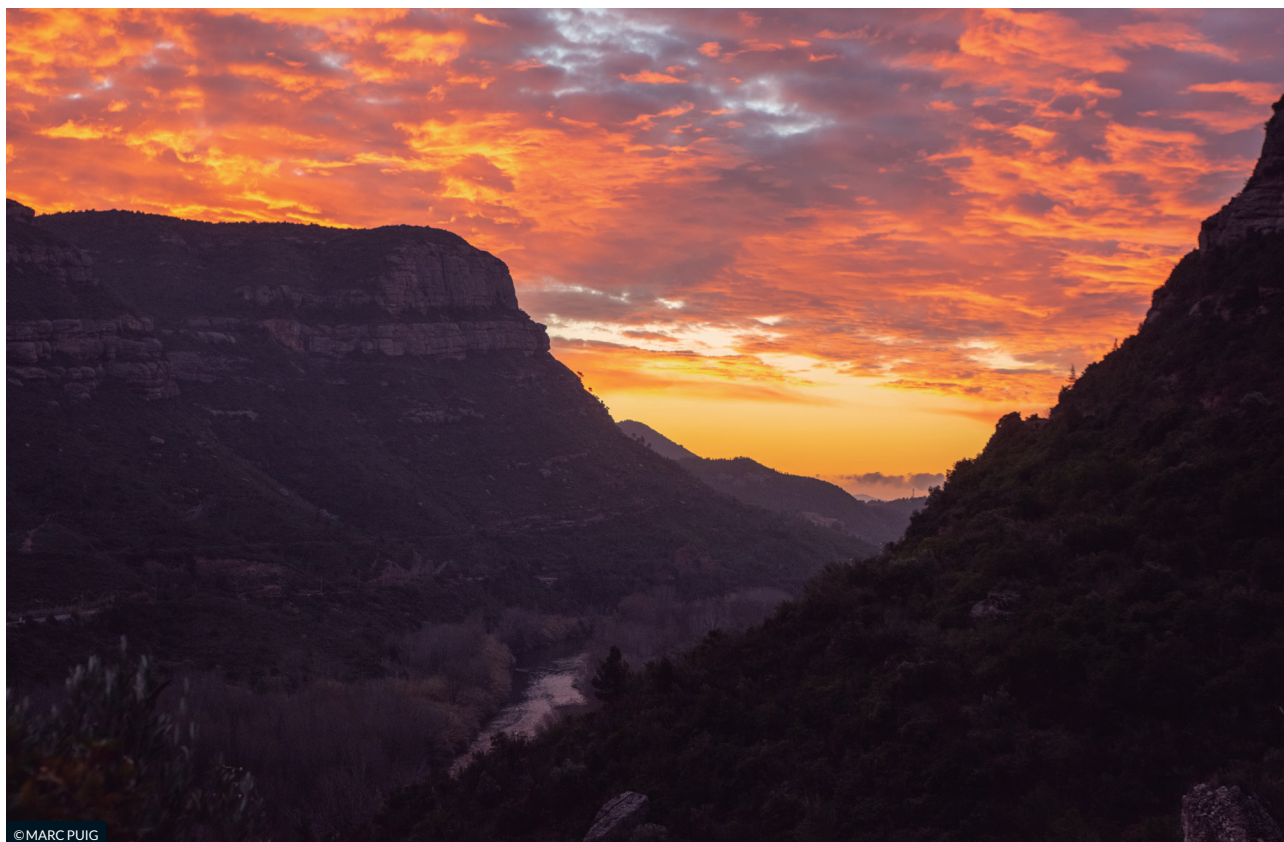
El Pla de Gestió i Desenvolupament s'estructura a partir d'un objectiu general que es desglossa en un conjunt de línies estratègiques, les quals responen a uns objectius específics que es concreten en mesures d'actuació.

Les línies estratègiques defineixen el marc general en què el Pla de Gestió es contextualitza, i els objectius específics identifiquen la finalitat en què cadascuna de les actuacions s'emmarca. Tant uns com altres interpreten i desenvolupen l'objectiu general.

Les línies estratègiques pretenen acomplir el objectius tenint present els interessos, les necessitats i les sensibilitats del conjunt d'agents socials, econòmics i ambientals del territori. Per tant, cada línia estratègica fa front als principals reptes a assolir i, alhora, es concreta en diverses accions que acoten l'actuació que cal desenvolupar i permeten aplicar-hi mesures concretes i avaluable.

Les mesures defineixen i emmarquen l'acció i les actuacions a fer i estan supeditades a criteris de prioritització.

S'han definit cinc línies estratègiques, quatre de les quals s'inclouen en temàtiques concretes i específiques de l'àmbit. La darrera línia



estratègica, de caire més transversal, pretén abordar, quasi de manera específica, el vessant de cooperació i col·laboració entre agents i impulsar la difusió i la transferència de les accions amb la finalitat de compartir la responsabilitat de cada actuació amb el conjunt de la ciutadania.

El Pla de Gestió i Desenvolupament proposa i articula 61 accions. Per a cadascuna es defineixen un conjunt de variables que, distribuïdes en forma de fitxa, permeten estructurar i prioritzar l'actuació.

A cada mesura hi correspon una fitxa. Se'n fa una descripció, s'indiquen els objectius que la proposta pretén abordar i se'n concreten les pretensions de l'execució. Les directrius de la fitxa descriuen les actuacions i recomanacions que cal dur a terme per assolir els resultats esperats. S'hi indica el reconeixement de l'acció, és a dir, si ha estat proposada en el marc dels tallers de participació i, per tant, si es tracta d'un reclam dels agents socioeconòmics al qual cal donar resposta. S'hi defineixen els agents implicats, públics i privats, amb la intenció de

facilitar-los la interacció en l'execució de l'actuació. Tot plegat ajuda a establir prioritats i estratègies d'actuació. S'hi especifica també la transversalitat de l'acció mitjançant la descripció de plans, projectes i exemples d'interès relacionats amb la temàtica de l'actuació i, finalment, s'hi proposen indicadors de seguiment que permeten avaluar el grau de consecució de l'acció i alhora comprovar-ne l'efectivitat.

4.3. Objectiu general i línies estratègiques

L'objectiu general del Parc Rural del Montserrat és gestionar i dinamitzar l'espai rural, configurat per un paisatge en mosaic, o amb vocació de ser-ho, i facilitar el desenvolupament de l'activitat productiva econòmica de tipus agrícola, ramader i forestal, que és l'activitat productiva que es vol que esdevingui, i/o continuï sent, l'eix per potenciar i re-valorar activitats complementàries al voltant de l'artesania alimentària, de l'agroturisme, de la restauració, de l'activitat cultural i del lleure, i alhora contribuir a un

model de desenvolupament que respongui als criteris de l'economia verda i circular. A més, el Parc Rural té per objectiu preservar i impulsar la seva personalitat rural reconnectant-se amb l'àmbit urbà.

Aquest objectiu general s'orienta en cinc línies estratègiques:

Línia estratègica 1: nova pagesia i emprenedoria

Aquesta línia estratègica té per finalitat impulsar i enfortir el sector agroalimentari per garantir la continuïtat, la viabilitat i la modernització de les activitats agràries. S'articula en els quatre objectius específics següents: ampliar la base del sector agrari assegurant l'accés a la terra; oferir suport tècnic i formatiu; garantir infraestructures, equipaments i serveis com a suport a les empreses, i donar suport a iniciatives i projectes agroecològics. Per complir l'objectiu es proposen quinze accions.

Línia estratègica 2: posar en valor el territori

La finalitat d'aquesta línia estratègica és identificar, donar valor i promoure els productes i serveis que ofereix el Parc Rural del Montserrat. S'organitza en tres objectius específics que fan desplegar quinze accions: promoure els productes agroalimentaris, impulsar la venda directa i de proximitat i sensibilitzar sobre els valors associats al territori.

Línia estratègica 3: territori endreçat

L'objectiu d'aquesta línia estratègica és fer compatibles els valors naturals i la preservació del paisatge amb les activitats econòmiques. S'estructura en tres objectius específics: conservar els valors naturals, prevenir incendis forestals i ordenar-ne els impactes i danys. Un desplegament de catorze accions vetlla per aconseguir-ho.

Línia estratègica 4: la ruralitat com a oportunitat

Aquesta línia vol fomentar les activitats econòmiques i el teixit social del territori rural. S'organitza en dos objectius específics: d'una banda, aprofitar l'atracció del pol de Montserrat, i de l'altra, generar externalitats de l'entorn rural. Aquests objectius articulen vuit accions que pretenen potenciar la singularitat d'aquest àmbit geogràfic i articular l'economia local.

Línia estratègica 5: Xarxes i governança

De manera transversal, aquesta línia estratègica busca promoure la cooperació i el treball en xarxa entre els agents del territori per impulsar el coneixement i assolir objectius comuns i col·lectius. S'estructura en tres objectius estratègics: fer visible i potenciar les sinergies entre productors i elaboradors privats i públics i fomentar la governança alimentària. Per complir l'objectiu es concreten nou accions que vetllen per la participació dels teixits socials del territori del Parc Rural del Montserrat.



Fitxes de mesures





01

Nova pagesia i emprenedoria

02

Posar en valor el territori

03

Territori endreçat

04

La ruralitat com a oportunitat

05

Xarxes i governança

1. Nova pagesia i empenedoria

- 1.1. Objectiu específic: Garantir el relleu generacional en el sector agrari
- 1.2. Objectiu específic: Oferir suport tècnic i formatiu integral al sector agrari i a les empreses de sectors complementaris
- 1.3. Objectiu específic: Garantir la disponibilitat de serveis, equipaments i infraestructures per al bon desenvolupament de l'activitat agrària
- 1.4. Objectiu específic: Donar suport a iniciatives i projectes agroecològics

2. Posar en valor el territori

- 2.1. Objectiu específic: Identificar i promoure els productes agroalimentaris, forestals i serveis del PRM
- 2.2. Objectiu específic: Promoure la venda directa i de proximitat
- 2.3. Objectiu específic: Impulsar la sensibilització envers els valors associats a la producció i el consum de productes agroalimentaris locals i de proximitat

3. Territori endreçat

- 3.1. Objectiu específic: Preservar els valors rurals, paisatgístics, geològics i ambientals del Parc Rural del Montserrat

- 3.2. Objectiu específic: Treballar en la prevenció d'incendis forestals a partir de la gestió agrosilvopastoral i la gestió forestal rendible
- 3.3. Objectiu específic: Ordenar impactes i danys en l'entorn

4. La ruralitat com a oportunitat

- 4.1. Objectiu específic: Rendibilitzar el pol d'atracció de Montserrat per generar més activitats econòmiques i oportunitats de negoci agroturístic al Parc Rural
- 4.2. Objectiu específic: Nous productes i serveis relacionats amb l'entorn rural

5. Xarxes i governança

- 5.1. Objectiu específic: Fomentar la coneixença i el treball en xarxa entre productors i/o elaboradors
- 5.2. Objectiu específic: Establir sinergies entre els actors públics i privats
- 5.3. Objectiu específic: Fomentar la governança alimentària



LE 1. Nova pagesia i empenedoria

1.1. OE. Garantir el relleu generacional al sector agrari

- 1.1.1. Crear un banc/fons de terres per facilitar l'accés a la terra
- 1.1.2. Establir incentius fiscals per promoure el lloguer de terrenys agraris en desús
- 1.1.3. Crear un espai de prova o incubadora de pagesos, ramaders i/o pastors per acompanyar-los en el procés d'instal·lar-se com a nous empenedors

1.2. OE. Oferir suport tècnic i formatiu integral al sector agrari i a les empreses de sectors complementaris

- 1.2.1. Crear un servei de suport i assessorament agrícola i ramader en la producció i la viabilitat empresarial de les empreses del sector
- 1.2.2. Crear un servei de suport a la comercialització i al treball en xarxa
- 1.2.3. Assessorar en circuits curts de comercialització i petits obradors
- 1.2.4. Dissenyar l'oferta formativa a partir de les demandes de les empreses del territori
- 1.2.5. Promoure la creació de *spin off*, empreses emergents, pimes o

altres fórmules empresarials o associatives per a la producció, comercialització i transformació

1.3. OE. Garantir la disponibilitat de serveis, equipaments i infraestructures per al bon desenvolupament de l'activitat agrària

- 1.3.1. Facilitar l'accés a equipaments per transformar i elaborar els productes produïts a la pròpia explotació (escorxadors de baixa capacitat, obradors col·lectius, obradors de baixa capacitat, patis d'emmagatzematge de biomassa)
- 1.3.2. Donar suport a projectes de reg que responguin a criteris de rendibilitat, eficiència i economia verda
- 1.3.3. Donar suport a projectes per millorar camins d'ús agrari

1.4. OE. Donar suport a iniciatives i projectes agroecològics

- 1.4.1. Recuperar les hortes tradicionals
- 1.4.2. Promoure la identificació, la millora i l'ús de varietats locals
- 1.4.3. Promoure sistemes de producció agrària sostenibles i respectuosos amb el medi ambient
- 1.4.4. Fomentar sistemes de venda directa de productes de proximitat

Línia Estratègica: EMPREN	NOVA PAGESIA I EMPRENEDORIA
Objectiu Específic: EMPREN_RELLEU	Garantir el relleu generacional al sector agrari
Mesura: EMPREN_RELLEU_TERRA	Crear un banc/fons de terres per facilitar l'accés a la terra
Descripció/Objectius	L'objectiu és incentivar l'activitat agrària facilitant l'accés a la terra a nous emprenedors del sector agrari i agrosilvopastoral o a explotacions agràries existents que vulguin incrementar la seva dimensió. De retruc, amb aquesta mesura es contribueix a frenar l'abandonament de la terra de conreu, fomentar el relleu generacional i generar ocupació. El banc de terres haurà de preveure: – Un inventari de terres potencialment conreables (sigui per abandonament o pel risc que s'abandoni si el propietari/titular és més gran de 65 anys); – Facilitar informació inicial sobre l'accés a la terra i interconnectar els propietaris de parcel·les amb els pagesos i futurs emprenedors que vulguin treballar-les; – Oferir el suport necessari a propietaris i arrendataris per facilitar que s'aprovin acords entre totes dues parts, amb la finalitat de recuperar o preservar l'ús agrari -no forestal- de les terres; – Eines de comunicació i difusió del projecte.
Directrius	El Parc Rural del Montserrat vol facilitar l'accés a la terra a aquells nous emprenedors que desitgin incorporar-se a l'activitat agrícola o agroramadera, o bé a aquelles explotacions existents que vulguin incrementar la seva dimensió. Igualment, el Parc Rural vol promoure la recuperació del mosaic agroforestal recuperant antics espais conreats que han esdevingut bosc (es recorda que només l'11 % de les terres amb pendents inferiors al 10 % són aptes per al conreu) i contribuir a prevenir els grans incendis forestals. El banc de terres actuarà com un centre d'intermediació i com a recurs per a emprenedors, i té la finalitat d'inventariar, de primer, i de mobilitzar, després, els terrenys amb vocació agrícola i ramadera per afavorir la viabilitat de les explotacions agràries a fi d'articular iniciatives per reivindicar el territori agrari i rural.
Agents públics implicats	Ajuntaments; pagesia del Parc Rural del Montserrat; agents locals; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Escola Agrària de Manresa
Agents privats implicats	Propietaris de terrenys rústics, associacions de pagesos, de ramaders i de propietaris, forestals, entitats associatives
Prioritat	Alta
Reconeixement	Sí
Transversalitat	El referent, per la singularitat que té, és el Banco de Tierras del Bierzo, i també el Banc de Terres de València
Indicadors de seguiment	Nombre d'inscrits, de campanyes de sensibilització, de contractes fets
Relacions amb altres mesures	EMPREN_RELLEU: INCENTIUS, ESPAI TEST EMPREN_SUPOORT: ASSESSOR, COMERÇ, CC, EMPRESA, EMPREN_AGROECOLOGIA: VARIETATS, PRODUCCIÓ, VENDA, RURALITAT_POL_SINERGIES, XARXES_FOMENT_ACCIONS

Línia Estratègica: EMPREN	NOVA PAGESIA I EMPRENEDORIA
Objectiu Específic: EMPREN_RELLEU	Garantir el relleu generacional en el sector agrari
Mesura: EMPREN_RELLEU_INCENTIU	Establir incentius fiscals per promoure el lloguer de terrenys agraris en desús
Descripció/Objectius	Els terrenys agraris en desús esdevenen espais fràgils en tant que són susceptibles de patir processos de degradació i banalització, de generar plagues i malalties a finques veïnes i fins i tot de ser urbanitzats, si perden el valor productiu. D'altra banda, aquests espais ofereixen un potencial per esdevenir espais en producció, que es poden posar a disposició de pagesos, de ramaders i d'emprenedors del sector perquè els destinin a usos agraris. En aquest sentit, es duran a terme les actuacions següents: – Un registre de parcel·les abandonades per establir les que estan en disposició de ser arrendades; – Anàlisi i implementació de mecanismes per incentivar que es posin en conreu les finques agrícoles i/o ramaderes abandonades.
Directrius	Des de sempre la legislació urbanística municipal fa una regulació insuficient del sòl no urbanitzable. Tot i que hi ha eines per protegir-lo, només se'n despleguen en casos concrets, com els plans especials. El resultat és clar: desordre del sòl agrari periurbà pràcticament arreu. Per contra, hi ha alguns instruments d'intervenció poc utilitzats per l'administració que poden actuar com a regulador competent en aquesta matèria, com són: la Ley de fincas manifiestamente mejorables 1979 (Estat Espanyol), i la Llei d'orientació agrària, 2001 (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació). Una de les finalitats d'aquesta última llei és promoure el reconeixement social i mediambiental de l'activitat agrària a causa del seu caràcter multifuncional, i de manera especial en zones amb pressió urbanística (espais agraris periurbans). Finalment, també es pot estudiar l'aplicació, si escau, de l'Impost de Terres Infrautilitzades (ITI, avui només en vigor en algunes regions de l'Estat espanyol), tot i que es prioritzen les mesures d'incentius, i no les coercitives.
Agents públics implicats	Ajuntaments, Oficina de Tributació de la Diputació de Barcelona, Cadastre de rústica, Ministeri d'Hisenda
Agents privats implicats	Propietaris de finques rústiques, empreses agràries, pagesia
Prioritat	Alta
Reconeixement	No
Transversalitat	Parc Agrari del Baix Llobregat, Parc Agrari de Sabadell, Via Vallès
Indicadors de seguiment	Nombre de parcel·les recuperades, d'hectàrees en ús agrari, de llogaters
Relacions amb altres mesures	EMPREN_RELLEU: TERRA, ESPAITEST EMPREN_SUPORT: ASSESSOR, EMPRESA, EMPREN_AGROECOLOGIA: VARIETATS, PRODUCCIÓ, RURALITAT_POL_SINERGIES, XARXES_FOMENT_ACCIONS

Línia Estratègica: EMPREN	NOVA PAGESIA I EMPRENEDORIA
Objectiu Específic: EMPREN_RELLEU	Garantir el relleu generacional en el sector agrari
Mesura: EMPREN_RELLEU_ESPAITEST	Crear espais de prova o incubadores de pagesos, ramaders i/o pastors per acompanyar el procés d'instal·lació de nous emprenedors
Descripció/Objectius	Entre els objectius per crear una estructura que fomenti l'emprenedoria mitjançant la creació d'espais de prova, s'assenyalen: – Acostar el col·lectiu de joves a les oportunitats laborals i a les iniciatives emprenedores perquè puguin desenvolupar el seu projecte professional en l'àmbit agrari; – Articular un compromís/contracte social entre els joves, les administracions, els centres d'ensenyament i les empreses locals; – Acompanyar l'emprenedor durant el procés d'engegar l'activitat per garantir-ne la viabilitat i el futur; – Prioritzar les necessitats específiques dels joves pagesos. La creació de l'espai test com a eina de suport a la pagesia implica desplegar la formació, assessorament i acompanyament tècnic per endegar el procés d'emprenedoria agrària i també articular un sistema d'ajuts econòmics a l'emprenedoria.
Directrius	Els objectius clau d'aquesta mesura són revertir l'envelliment del sector i afavorir un canvi de model productiu agroalimentari amb criteris de sostenibilitat, augmentar la producció i el teixit agrosocial per eixamplar la base productiva i optimitzar les produccions agràries locals. La finalitat és aconseguir articular noves empreses agràries viables tant econòmicament com socialment des de la cooperació. El Pla d'Actuacions que incorpori aquesta mesura determinarà el model d'espai test a implementar en funció de la disponibilitat de superfícies per fer espais de prova i d'acord amb les necessitats que s'identifiquin en el territori.
Agents públics implicats	Parc Rural del Montserrat i ajuntaments; entitats agràries; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; ARCA; Escola de Manresa; Diputació de Barcelona; escoles de formació en l'àmbit agrari
Agents privats implicats	Propietaris, associacions de pagesos, empreses agràries, pagesia, Escola de Pastors de Catalunya
Prioritat	Alta
Reconeixement	No
Transversalitat	Programa Odisseu, d'incorporació de joves al camp; Programa de Desenvolupament Rural de Catalunya 2014-2020, mesura 112: Fomentar l'arrelament i el desenvolupament econòmic i social dels joves al medi rural; Xarxa Reneta (França)
Indicadors de seguiment	Nombre d'incorporats a l'espai test, de projectes impulsats, de projectes consolidats entre els projectes impulsats
Relacions amb altres mesures	EMPREN_RELLEU: TERRA, INCENTIUS EMPREN_SUPOORT: ASSESSOR, COMERÇ, CC, EMPRESA, EMPREN_AGROECOLOGIA: VARIETATS, PRODUCCIÓ, VENDA, RURALITAT_POL_SINERGIES, XARXES_FOMENT_ACCIONS

Línia Estratègica: EMPREN	NOVA PAGESIA I EMPRENEDORIA
Objectiu Específic: EMPREN_SUPORT	Ofertir suport tècnic i formatiu integral al sector agrari i a les empreses de sectors complementaris
Mesura: EMPREN_SUPORT_ASSESSOR	Crear un servei de suport i assessorament agrari en la producció i la viabilitat empresarial de les empreses del sector
Descripció/Objectius	En termes de dinamització de l'economia local, el Parc Rural ha d'articular eines de suport i d'assessorament, amb criteris de cooperació que encaixin amb el teixit empresarial de l'àmbit. La finalitat última és articular activitats que contribueixin a: – Escurçar les cadenes de valor agroalimentàries; – Fomentar pràctiques productives de més valor afegit i més integrades en els valors del territori; – Millorar la rendibilitat de les explotacions agràries; – Identificar i reconèixer la pagesia com la vàlua de l'espai rural; – Desplegar accions complementàries per donar valor als productes del Parc Rural del Montserrat. Es donarà suport a crear l'ADV del Parc Rural del Montserrat.
Directrius	El suport a la pagesia farà desplegar un seguit d'eines per dinamitzar l'emprenedoria agrària a partir d'un sistema d'assessorament per potenciar accions que afavoreixin la viabilitat i l'economia agrària local, i la capacitat de les empreses del sector per posicionar-se en el mercat. Crear figures com les agrupacions de defensa vegetal es pot convertir en una eina útil per oferir serveis d'assessorament a les empreses agràries. Altres eines poden abastar des de campanyes d'informació fins a promocions de fòrums de treball transversals que facin visibles espais de debat i de difusió intersectorials. L'estratègia central és l'adequació i la millora de competències professionals i la promoció de la inserció al mercat de treball i de la igualtat de gènere.
Agents públics implicats	IRTA; escoles agràries del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació i d'Ensenyament; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació: transferència tecnològica; consells comarcals; Xarxa Productes de la terra (Diputació de Barcelona); ajuntaments
Agents privats implicats	Fundació Agrícola Olesana, Cooperativa d'Oli, Associació Propietaris Forestals de Montserrat, consultors especialitzats, ADV
Prioritat	Alta
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Cowocat rural, Projecte estratègic Consorci Intercomarcal Iniciatives Socioeconòmiques Mora d'Ebre, ADV
Indicadors de seguiment	Nombre de jornades de difusió, de persones que demanen assessorament, d'ofertes de suport tècnic per temàtiques (producció, comercialització, laboral, fiscal, gestió administrativa, gestió empresarial, màrqueting, comercialització)
Relacions amb altres mesures	EMPREN_RELLEU_ESPAI TEST, EMPREN_SUPORT: ASSESSOR, COMERÇ, CC, EMPRESA, EMPREN_AGROECOLOGIA: VARIETATS, PRODUCCIÓ, VENDA, RURALITAT_POL_SINERGIES, XARXES_FOMENT: ACCIONS, SUPORT

Línia Estratègica: EMPREN	NOVA PAGESIA I EMPRENEDORIA
Objectiu Específic: EMPREN_SUPORT	Oferir suport tècnic i formatiu integral al sector agrari i a les empreses de sectors complementaris
Mesura: EMPREN_SUPORT_COMERÇ	Crear un servei de suport a la comercialització i foment del treball en xarxa
Descripció/Objectius	Es tracta d'implementar accions de suport per millorar la venda i promoure els productes del territori mitjançant l'establiment de xarxes entre professionals i emprenedors, l'intercanvi d'experiències, la informació i la planificació d'activitats per afavorir l'estabilitat en l'entorn comercial. Les accions s'emmarcarien en: – Detectar oportunitats mitjançant la caracterització dels productes agroalimentaris; – Generar nous segments comercials alternatius en les cadenes de valor agroalimentàries; – Establir xarxes d'intermediació entre els agents del sector agroalimentari, l'administració pública i el sector turístic; – Establir una línia de finançament o d'assessorament especialitzat com a alternativa dels emprenedors per impulsar la comercialització dels seus productes – Comunicar recursos i eines bàsiques a l'abast de l'emprenedoria, com ara la formació especialitzada.
Directrius	Afavorir contactes comercials entre productors i comercialitzadors de productes alimentaris i buscar noves estratègies de comercialització col·lectives. Una iniciativa per enfortir les relacions comercials entre tots dos col·lectius amb contactes entre els agents de la cadena de valor: venda (agricultors, ramaders i elaboradors) i compra (comerços, distribuïdors, restauració, grups de consum, entitats públiques). Ajudar a prendre decisions (nudging), fomentar la diferenciació, innovar en la presentació dels productes agroalimentaris i garantir-ne l'abast i el posicionament en el mercat.
Agents públics implicats	Ajuntaments; consells comarcals; Xarxa Productes de la terra (Diputació de Barcelona); Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Departament de Comerç, Consum i Turisme
Agents privats implicats	Pagesia, entitats i empreses agràries
Prioritat	Mitjana
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Localitza (Consell Comarcal de la Selva), Start-up Rural (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació), grups de desenvolupament rural
Indicadors de seguiment	Nombre de punts de venda, de productes agraris locals en circuits de venda de proximitat, de productes agraris en xarxa, d'empreses que participen en les accions de treball en xarxa
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPORT_ASSESSOR, EMPREN_SUPORT_COMERÇ, EMPREN_SUPORT_CC, EMPREN_SUPORT_EMPRESA, EMPREN_SERVEIS_EQUIPAMENT, _CAMINS, _REG, EMPREN_AGROECOLOGIA_PRODUCCIÓ, _VENDA, RURALITAT_POL_SINERGIES, XARXES_FOMENT_ACCIONS, XARXES_FOMENT_SUPORT

Línia Estratègica: EMPREN	NOVA PAGESIA I EMPRENEDORIA
Objectiu Específic: EMPREN_SUPORT	Ofertir suport tècnic i formatiu integral al sector agrari i a les empreses de sectors complementaris
Mesura: EMPREN_SUPORT_CIRCUITS CURTS	Assessorar en circuits curts de comercialització i petits obradors
Descripció/Objectius	Promoure sistemes de producció i comercialització per mitjà d'estratègies de circuit curt garanteix la viabilitat de les explotacions agràries i minimitza costos, elements fonamentals per a l'entorn rural. Afavoreix la diversitat de formats tant individuals com col·lectius i les seves possibilitat d'expansió territorial, amplia les relacions entre agents que intervenen en la cadena alimentària i eixampla valors (confiança, cooperació) tot creant lligams empresarials. L'actuació inclou: – Tasques de formació específica; – Creació d'un grup tècnic de treball; – Campanyes de promoció de les produccions agràries del Parc Rural; – Suport de projectes per emprendre accions col·lectives; – Foment d'agrupacions de productors; – Adopció de nous sistemes de producció i venda: agricultura ecològica o agroecologia, línies d'ajut per a projectes d'emprenedoria en circuits curts.
Directrius	Els circuits curts de comercialització permeten establir noves aliances i pactes entre productors i consumidors i, alhora, afavoreixen la venda de productes de proximitat i promouen la diversitat biològica, cultural i alimentària i l'enfortiment dels vincles productor-consumidor.
Agents públics implicats	Ajuntaments; Departament de Comerç, Consum i Turisme; Departament de Medi Ambient; consells comarcals; Xarxa Productes de la Terra (Diputació de Barcelona); Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
Agents privats implicats	Pagesia, entitats i empreses agràries, grups de consumidors
Prioritat	Alta
Reconeixement	No
Transversalitat	Grups de consum, consum col·lectiu, mercats, agrobotigues, venda en línia, botigues, restauració, etc.
Indicadors de seguiment	Nombre d'agricultors i ramaders inclosos en la venda col·lectiva de productes i nombre d'estratègies de comercialització alternatives (restauració, botigues especialitzades, punts de venda, mercat, etc.)
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPORT: ASSESSOR, COMERÇ, EMPREN, CC, EMPRESA, EMPREN_SERVEIS_FORMACIÓ, EMPREN_AGROECOLOGIA : PRODUCCIÓ, VENDA, RURALITAT_POL_SINERGIES, XARXES_FOMENT: ACCIONS, SUPORT

Línia Estratègica: EMPREN	NOVA PAGESIA I EMPRENEDORIA
Objectiu Específic: EMPREN_SUPORT	Oferir suport tècnic i formatiu integral al sector agrari i a les empreses de sectors complementaris
Mesura: EMPREN_SUPORT_FORMACIÓ	Dissenyar una oferta formativa continuada a partir de les demandes de les empreses del territori
Descripció/Objectius	Per gestionar de manera eficient i amb criteris empresarials les activitats agràries de l'entorn rural, cal una bona formació reglada (cursos de capacitació agrària dels cicles formatius) i no reglada (jornades, visites i viatges tècnics especialitzats, fòrums de debat i opinió, grups de treball, experiències pilot, etc.). Es tracta de vehicular, mitjançant el Parc Rural amb l'Escola de Manresa o amb les que puguin presentar una oferta formativa d'interès, un marc formatiu estable i actiu capaç d'intercanviar i de sumar experiències, vocacions i voluntats en un entorn de col·laboració i cooperació. Les accions apleguen un ventall ampli tant d'actors com de temàtiques, tenint en compte que la demanda es centrarà sobretot en l'organització empresarial i en projectes de millora de les condicions de producció i comercialització i en la concentració de serveis per optimitzar les cadenes de valor.
Directrius	Acostar l'oferta formativa al sector agrari aporta valor afegit mitjançant els coneixements i l'experiència a fi d'enfortir l'emprenedoria agrícola i ramadera amb l'objectiu de dinamitzar projectes amb garanties de futur i viabilitat. Fomentar l'emprenedoria als centres educatius per despertar el talent, la creativitat i la capacitat de trobar alternatives i oportunitats a la ruralitat.
Agents públics implicats	Escola Agrària de Manresa, Escola Superior d'Agricultura de Barcelona, Programa Anual de Transferència Tecnològica, PATT (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació)
Agents privats implicats	Pagesia, jovent, empreses, Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya, associacions de productors
Prioritat	Alta
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Escola de Pastors de Catalunya, Fer.Cat: Ensenyant a emprendre a les escoles rurals, Gustum (Leader de Ponent, de creació d'activitat econòmica al territori)
Indicadors de seguiment	Nombre de cicles formatius, d'alumnes, de vincles establerts entre parcs agraris i altres espais protegits
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPORT: ASSESSOR, EMPRESA, VALOR AFEGIT_PRODUCTES

Línia Estratègica: EMPREN	NOVA PAGESIA I EMPRENEDORIA
Objectiu Específic: EMPREN_SUPORT	Oferir suport tècnic i formatiu integral al sector agrari i a les empreses de sectors complementaris
Mesura: EMPREN_SUPORT_EMPRESA	Promoure la creació de <i>start ups</i> , <i>spin offs</i> , pimes o altres fórmules empresarials o associatives per produir, comercialitzar i transformar els productes agraris
Descripció/Objectius	Els objectius parteixen d'aquestes premisses: – Impulsar la creació d'empreses innovadores <i>start up</i> (al voltant d'un projecte), <i>spin off</i> (empresa d'iniciatives empresarials derivada d'una d'anterior) per mitjà de formats nous al voltant de l'economia social i col·laborativa que siguin efectius per a l'emprenedoria rural; – Construir nous models i idees de negoci innovadors en les temàtiques que girin al voltant del medi, l'eficiència energètica, l'aprofitament dels subproductes, la transformació dels productes agroalimentaris (incorporar-hi valor afegit), les estratègies de màrqueting i els nous models de comercialització directa al consumidor. Aquesta obertura inclou tant els sistemes de producció com l'organització del procés de producció. Reclama una vinculació a centres de recerca per generar i enfortir l'activitat al voltant del sector agroalimentari del Parc Rural.
Directrius	Oferir eines i recursos per incentivar l'emprenedoria en activitats agràries és fonamental per prendre decisions i per garantir la viabilitat empresarial del sector. En aquest sentit la formació i la gestió van de bracet per dinamitzar el futur de les empreses agràries que han de sostenir la seva estratègia tant en la detecció de noves necessitats del sector com en la implicació del conjunt d'agents de la cadena de valor agroalimentària.
Agents públics implicats	Universitats; Escola Superior d'Agricultura de Barcelona; consells comarcals (àrees de promoció empresarial); ajuntaments; Diputació de Barcelona; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Escola de Manresa
Agents privats implicats	Pagesia, jovent, empreses, Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya, col·legis oficials d'enginyers agraris de Catalunya, ateneus cooperatius
Prioritat	Alta
Reconeixement	No
Transversalitat	Start-up Rural (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació), Pla Desenvolupament Rural
Indicadors de seguiment	Nombre d'empreses creades segons la tipologia, d'ocupats directes i indirectes generats, d'empreses lligades a projectes de recerca
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPORT: ASSESSOR, EMPRESA

Línia Estratègica: EMPREN	NOVA PAGESIA I EMPRENEDORIA
Objectiu Específic: EMPREN_SERVEIS	Garantir la disponibilitat de serveis, equipaments i infraestructures per al bon desenvolupament de l'activitat agrària
Mesura: EMPREN_SERVEIS_ EQUIPAMENTS	Facilitar l'accés a equipaments per transformar i elaborar els productes produïts a la mateixa explotació
Descripció/Objectius	Promoure la producció local inclou reformular els esglaons de la cadena de valor agroalimentària perquè facilitin la incorporació de models d'elaboració, de manipulació i de transformació dels productes per assegurar la viabilitat social i econòmica del sector i per generar ocupació i empenedoria. A més, compartir equipaments representa un gran estalvi econòmic en el procés d'elaboració i també en l'adequació dels espais per complir la normativa vigent. Hi ha diferents models segons els productes i les estructures organitzades. Des del Parc Rural es donarà suport a iniciatives d'organització col·lectiva, com ara: – Petits obradors col·lectius (agricultura); – Escorxadors de baixa capacitat (ramaderia) o escorxadors mòbils compartits; – Patis d'emmagatzematge de biomassa (agrícola i forestal). Les accions poden ser múltiples, des d'aprofitar equipaments i serveis infrautilitzats per reduir inversions (cuines escolars i centres cívics) fins a crear espais de formació, demostracions, experiències o fer xarxa amb d'altres municipis per aprofitar recursos, equipaments i serveis, etc.
Directrius	Transformar aliments és una activitat que permet conservar els productes agroalimentaris de l'explotació agrària a partir d'una àmplia diversitat de tècniques. Impulsar infraestructures, equipaments i serveis contribueix també a revalorar el producte propi del territori, a generar beneficis econòmics i socials i a dinamitzar l'economia local atenent de manera central les persones i els territoris. Cal ajustar els models a les necessitats del territori.
Agents públics implicats	Ajuntaments; Diputació de Barcelona; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Departament de Salut i Medi Ambient
Agents privats implicats	Pagesia, empreses, associacions de productors
Prioritat	Alta
Reconeixement	No
Transversalitat	Obrador agroecològic de Maskilu Zebeiro (Biscaia), Obrador de cuina de mercat a Villena (Alacant), Atelier de transformation collectifs en France
Indicadors de seguiment	Nombre d'obradors col·lectius en funcionalment, de productors en processos de transformació, de nous equipaments construïts
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPORT: ASSESSOR, COMERÇ, CC, EMPRESA, EMPREN_SERVEIS_FORMACIÓ, EMPREN_AGROECOLOGIA: PRODUCCIÓ, VENDA, RURALITAT_POL_SINERGIES, XARXES_FOMENT: ACCIONS, SUPORT

Línia Estratègica: EMPREN	NOVA PAGESIA I EMPRENEDORIA
Objectiu Específic: EMPREN_SERVEIS	Garantir la disponibilitat de serveis, equipaments i infraestructures per al bon desenvolupament de l'activitat agrària
Mesura: EMPREN_SERVEIS_REG	Donar suport a projectes de reg que responguin a criteris de rendibilitat, eficiència i economia verda
Descripció/Objectius	Es tracta d'enfortir el suport a les estructures agrícoles i ramaderes a partir d'aquests paràmetres: – Elaborar una base de dades dels agents del territori que volen impulsar el reg a parcel·la (conèixer el potencial); – Donar suport tècnic i econòmic a projectes, especialment els destinats a instal·lar recs de suport en explotacions agràries professionals i allà on es pugui donar servei a més d'un pagès; – Mantenir una interlocució permanent entre administració i particulars per estudiar l'encaix entre tipus de conreus i les necessitats d'aigua per garantir la reparcel·lació i la modernització. En aquest sentit, caldrà mantenir-se en contacte directe amb l'administració competent per conservar una infraestructura que garanteixi el subministrament a peu d'explotació agrària, per assegurar el proveïment i la qualitat agronòmica de l'aigua i, finalment, per articular iniciatives d'optimització de l'aigua de reg.
Directrius	L'acció proposada pretén impulsar mesures de suport i redimensió física i econòmica del sector agrari amb la finalitat d'obtenir més rendibilitat productiva i adaptar-se als escenaris de futur en relació amb les limitacions de recursos hídrics amb motiu del canvi climàtic. Tot i que l'activitat agrària del Parc Rural del Montserrat es basa fonamentalment en conreus mediterranis poc exigents en aigua, l'àmbit disposa de bons cabals hídrics i d'una xarxa bàsica que cal mantenir en bon estat i, si escau, cal adequar-la a l'activitat agrària. Les tasques que es proposen tenen en compte criteris d'eficiència (difondre bones pràctiques per a usos agrícoles per evitar competència d'usos) i de sensibilització (campanyes actives en l'àmbit sectorial). Es fa necessari definir les prioritats d'actuació de reg i les previsions a curt termini.
Agents públics implicats	Consells comarcals (àrea de medi ambient); Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Agència Catalana de l'Aigua; ajuntaments
Agents privats implicats	Comunitat Minera Olesana, propietaris, pagesia, empreses agroalimentàries
Prioritat	Alta
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Pla de regadius 2008-2020 (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació)
Indicadors de seguiment	Nombre de projectes de millora impulsats, de campanyes de sensibilització (jornades, debats, visites als centres d'ensenyament), de trams amb qualitat agronòmica de l'aigua
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPORT: ASSESSOR, EMPRESA, EMPREN_AGROECOLOGIA: PRODUCCIÓ, VALOR AFEGIT_INCENDIS_MOSAIC, RURALITAT_POL_SINERGIES, XARXES_FOMENT: ACCIONS, SUPORT, XARXES_SINERGIES_COL.LABORACIÓ

Línia Estratègica: EMPREN	NOVA PAGESIA I EMPRENEDORIA
Objectiu Específic: EMPREN_SERVEIS	Garantir la disponibilitat de serveis, equipaments i infraestructures per al bon desenvolupament de l'activitat agrària
Mesura: EMPREN_SERVEIS_CAMINS	Donar suport a projectes de millora de camins d'ús agrari
Descripció/Objectius	Dotar d'infraestructures i serveis bàsics l'entorn rural significa simplificar i facilitar l'articulació de nous projectes professionals, i també millorar l'organització i l'estructura del sector agrari. Es determinaran i inventariaran els camins que conformen la xarxa bàsica d'ús agrícola i ramadera i es tindran en compte les característiques físiques i de protecció dels camps, prats i pastures, és a dir, del mosaic agroforestal dominant. També es pot potenciar l'arranjament i condicionament de trams de la xarxa bàsica de camins rurals en tant que artèries essencials que relliguen l'entorn rural i conformen l'estructura bàsica del territori per a futures intervencions.
Directrius	Detallar el programa d'actuacions per millorar els camins d'ús agrari implica, primer de tot, ampliar la seguretat del medi rural; segonament, eixamplar l'accessibilitat (evitar la competència d'ús amb d'altres infraestructures viàries); i, per acabar, senyalitzar les obres i els arranjaments que aquesta xarxa viària secundària exigeix com a proposta d'ordenació de la ruralitat. La conservació dels camins és un servei dels consistoris municipals; això no obstant, el Parc Rural podria programar les actuacions per fases tant de millora com d'incorporació a la xarxa bàsica d'infraestructures secundària.
Agents públics implicats	Territori i Sostenibilitat (Diputació de Barcelona); Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Parc Rural del Montserrat; ajuntaments
Agents privats implicats	Pagesia, Associació de Propietaris Forestals de Montserrat
Prioritat	Alta
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Pla de camins 2018-2020 (Generalitat de Catalunya), Catàlegs de camins elaborats per la Diputació de Barcelona
Indicadors de seguiment	Nombre de quilòmetres de camí arranjat, de rutes senyalitzades, de camins segons la tipologia: carrerades, rals, històrics
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPOORT_ASSESSOR, VALOR AFEGIT_INCENDIS_MOSAIC, VALORAFEGIT_PROMOCIO_ELEMENTS, RURALITAT_POL_SINERGIES, TERRITORI_VALORS: SNU, PATRIMONI, XARXES_FOMENT: ACCIONS, SUPORT, XARXES_SINERGIES_COL.LABORACIÓ

Línia Estratègica: EMPREN	NOVA PAGESIA I EMPRENEDORIA
Objectiu Específic: EMPREN_AGROECOLOGIA	Donar suport a iniciatives i projectes agroecològics
Mesura: EMPREN_AGROECOLOGIA_ HORTES	Promoure hortes tradicionals
Descripció/Objectius	El Parc Rural vol impulsar les hortes tradicionals com a espais de biodiversitat i d'enfortiment del teixit social per promoure bones pràctiques de conreu, gestió de residus, estalvi d'aigua i agricultura ecològica. L'objectiu és múltiple: a) Recuperar espais en desús, usos i costums de l'agricultura tradicional amb conreus antics i propis d'aquest l'àmbit rural; b) Potenciar el caràcter educatiu i lúdic dels horts; c) Ajustar els hàbits alimentaris sans al producte de proximitat i atendre el ritme de les estacions; d) Enfortir una activitat intercultural intergeneracional que ha perdut els vincles amb la terra. Els productes d'horta d'alguns pobles del Parc Rural, com són Abrera, Olesa de Montserrat, Ullastrell o Marganell ja havien tingut anomenada (el tomàquet rosa o de Montserrat o el cigró de Vilamarics), etc..
Directrius	El Parc Rural aposta per recuperar i revalorar el paisatge agrícola fluvial i per potenciar horts urbans i periurbans de marcada tradició i renom com a ús social i de producció a la llera del Llobregat (i del Cardener) al seu pas per Abrera, Esparreguera, Olesa de Montserrat i Sant Vicenç de Castellet. Espais d'hortes que fins ara es mantenien més o menys ordenats segons la gestió del municipi existent i/o posar a disposició de la ciutadania, nous espais amb possibilitats de conreu i reg. El Parc Rural haurà de definir el model de promoció a seguir ja sigui per mitjà dels serveis tècnics locals o d'una empresa assessora que incorpori també formació amb criteris de sostenibilitat als nous hortolans.
Agents públics implicats	Ajuntaments; pagesia del Parc Rural del Montserrat, agents locals; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Escola Agrària de Manresa
Agents privats implicats	Propietaris, associacions de pagesos i de propietaris, entitats associatives locals
Prioritat	Alta
Reconeixement	Si
Transversalitat	Horts de Sant Eugènia de Girona, Horts municipals d'Olot, Horts agroecològics de les comunitats científiques, Guia per al desenvolupament de projectes d'hortes socials i ecològics, DIBA, 2017
Indicadors de seguiment	Nombre de parcel·les d'horta actives, nombre d'hortolans, nombre de varietats hortícoles recuperades, nombre d'establiments comercials interessats
Relacions amb altres mesures	EMPREN_RELLEU_TERRA, EMPREN_SUPOORT_FORMACIO, EMPREN_AGROECOLOGIA_VARIETATS, VALOR AFEGIT_INCENDIS_MOSAIC, VALOR AFEGIT_PROMOCIO_PRODUCTES, RURALITAT_POL_SINERGIES, XARXES_FOMENT: ACCIONS, SUPORT, XARXES_SINERGIES_COL.LABORACIO

Línia Estratègica: EMPREN	NOVA PAGESIA I EMPRENEDORIA
Objectiu Específic: EMPREN_AGROECOLOGIA	Donar suport a iniciatives i a projectes agroecològics
Mesura: EMPREN_AGROECOLOGIA_VARIETATS LOCALS	Promoure la identificació, la millora i l'ús de varietats locals
Descripció/Objectius	Entre les accions que s'han d'emprendre, cal esmentar: – Compilar i caracteritzar les varietats locals d'interès agrari per conservar i difondre el patrimoni fitogenètic de l'entorn del Parc Rural, i inventariar-ne i mesurar-ne la distribució al territori; – Fomentar el conreu i la comercialització d'espècies vegetals adaptades de manera natural a les condicions ambientals i associades a sistemes de producció tradicionals de l'àmbit del Parc Rural; – Refermar la millora professional dels agricultors a partir de racionalitzar les tècniques i els recursos de l'explotació en la protecció del medi; – Promoure aquelles varietats de més interès i treballar per diferenciar-les i posicionar-les en el mercat.
Directrius	Malauradament, les varietats locals fortament arrelades en la gastronomia i en la cultura popular han patit un anorreament genètic i productiu. Les transformacions dels sistemes de producció agraris amb la introducció de varietats comercials més productives han minimitzat pràcticament la presència de varietats locals tradicionals, relegades a una agricultura testimonial i familiar. Tot plegat posa en evidència la pèrdua d'agrodiversitat i de resiliència agràries que van íntimament lligades a la pèrdua d'identitat cultural agrària. Sortosament, arreu s'han desplegat projectes i propostes per conservar aquests recursos locals de gran riquesa agrocltural.
Agents públics implicats	Escola Agrària de Manresa; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; ajuntaments; SIGMA
Agents privats implicats	Pagesia, Fundació Agrícola Olesana, Associació de Propietaris Forestals de Montserrat, Centre Muntanyenc i de Recerques Olesà, Fundació Miquel Agustí, DO Penedès, DO Pla de Bages
Prioritat	Mitjana
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Catàleg de varietats locals d'interès agrari de Catalunya (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació), Atlas de les varietats hortícoles locals catalanes (Fundació Miquel Agustí, 2012), consells comarcals (varietat becaruda d'Ullastrell, oli d'oliva d'Olesa, oli d'oliva del Bages)
Indicadors de seguiment	Nombre d'espècies locals per sectors (oli, vi), d'agricultors que empen varietats locals, de varietats incloses en el catàleg de varietats locals a escala catalana
Relacions amb altres mesures	EMPREN_RELLEU_ESPAI TEST, EMPREN_SUPT: FORMACIO, ASSESSOR, EMPRESA, EMPREN_AGROECOLOGIA_PRODUCICIO, VALOR AFEGIT_PROMOCIO_PRODUCTES, VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIO_EDUCACIO, TERRITORI_VALORS_CONSERVACIO, XARXES_FOMENT: ACCIONS, SUPORT, XARXES_SINERGIES_COL.LABORACIO

Línia Estratègica: EMPREN	NOVA PAGESIA I EMPRENEDORIA
Objectiu Específic: EMPREN_AGROECOLOGIA	Donar suport a iniciatives i a projectes agroecològics
Mesura: EMPREN_AGROECOLOGIA_ PRODUCCIÓ	Promoure sistemes de producció agrària sostenibles i respectuosos amb el medi ambient
Descripció/Objectius	La mesura pretén afavorir models i sistemes de producció que s'adaptin a la transició cap a una agricultura més sostenible i que tinguin cura del medi ambient amb l'objectiu d'obtenir productes de qualitat i diversificar el mercat i el consum agroalimentaris. Les accions a desenvolupar s'han de centrar a mantenir els processos cap a una agricultura més natural fomentant activitats formatives, l'assessorament i l'acompanyament en pràctiques agroecològiques, la creació d'equips assessors per a la pagesia i visites agroeducatives, i experiències directes com ara mercats de pagès. En conjunt, es tracta d'articular activitats agràries que aixoplugin criteris transversals que impliquin al teixit agrosocial de l'àmbit per garantir, també, la funció social i ambiental de l'agricultura, la ramaderia i els boscos. El Parc Rural es podria convertir en un punt de referència, de producció i de consum agroecològics i podria contribuir a dinamitzar accions de transformació del sistema agroalimentari, com també d'implementació de nous projectes agroecològics d'abast participatiu.
Directrius	El Parc Rural ha d'adoptar criteris de producció de qualitat i apostar per l'agroecologia com a sistema de producció d'agricultura sostenible fortament arrelat al territori que es basa en l'eficiència dels recursos naturals, dels valors socials i dels sabers tradicionals. La contribució d'aquests atributs transversals reforça el paper de la pagesia en el territori i enforteix les relacions entre aliments i societat.
Agents públics implicats	Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, Escola Agrària de Manresa; Postgrau de Dinamització Agroecològica (UAB); Càtedra d'Agroecologia (UVic); Ajuntaments; Parc Rural del Montserrat
Agents privats implicats	Pagesia, Fundació Agrícola Olesana, Associació de Pagesos, L'Era: Espai de Recursos Agroecològics
Prioritat	Mitjana
Reconeixement	No
Transversalitat	Pla d'Acció per a l'alimentació i l'agricultura ecològiques 2008-2012 (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació), Baròmetre de percepció i consum d'aliments ecològics (2009), Objectius de Desenvolupament Sostenible (Nacions Unides)
Indicadors de seguiment	Nombre d'hectàrees en ecològic, d'hectàrees en agroecològic, de productes agroecològics en el mercat
Relacions amb altres mesures	EMPREN_RELLEU_TERRA, EMPREN_SUPT: FORMACIO, ASSESSOR, EMPREN_AGROECOLOGIA_VARIETATS, VALOR AFEGIT_PROMOCIO_PRODUCTES, VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ_EDUCACIO, VALOR AFEGIT_VENDA DIRECTA_EXPLOTACIO, TERRITORI_INCENDIS_MOSAIC, XARXES_FOMENT: ACCIONS, SUPORT, XARXES_SINERGIES_COL.LABORACIÓ

Línia Estratègica: EMPREN	NOVA PAGESIA I EMPRENEDORIA
Objectiu Específic: EMPREN_AGROECOLOGIA	Donar suport a iniciatives i a projectes agroecològics
Mesura: EMPREN_AGROECOLOGIA_VENDA	Fomentar sistemes de venda directa de productes de proximitat
Descripció/Objectius	L'impuls dels sistemes i canals de venda directa de promoció dels productes frescos, tradicionals i locals i la identificació dels productes alimentaris artesans conformen una font d'ingressos afegida a les explotacions agràries. Ofereixen al consumidor el valor de la proximitat, la informació de la procedència i aposten per enfortir la producció de temporada que sovint es consolida en xarxes de venda col·lectiva. Aquesta mesura tracta d'introduir les accions de suport següents a fomentar la venda directa de productes de proximitat en mercats i espais comercials: – Creació i impuls de mercats de pagès; – Suport de projectes per proveir la restauració col·lectiva amb productes locals i de proximitat; – Donar suport a iniciatives que situïn el producte local del Parc Rural del Montserrat al centre del seu projecte (restaurants, allotjaments, botigues i establiments comercials, centres educatius i sanitaris, espais culturals, espais de promoció turística); – Suport a incrementar el grau de coneixement dels productes agroecològics i les seves característiques entre els consumidors; – Afavorir sinergies entre els agents de la cadena basant-se en criteris d'eficiència, de resiliència, de governança i d'economia circular.
Directrius	Donar suport a les iniciatives de comercialització local de productes agroecològics, tant les adreçades al consum individual com al col·lectiu. Afavorir el comerç de proximitat i escurçar la distància entre el productor i el consumidor per potenciar la sostenibilitat, reduir costos de producció i afavorir una bona xarxa social i organitzativa.
Agents públics implicats	Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Escola Agrària de Manresa; Postgrau de Dinamització Agroecològica (UAB); ESAB
Agents privats implicats	Pagesia, empreses agràries, noves activitats en espai rural
Prioritat	Alta
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Mengem d'aquí (Consorti GAL Alt Urgell-Cerdanya, DARP), Decret 24/2013 d'acreditació de la venda de proximitat de productes alimentaris (DOGC 6290, 10.01.2013)
Indicadors de seguiment	Nombre de pagesia agroecològica, d'hectàrees en agroecològic, de productors/elaboradors en venda directa
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPORT: FORMACIO, ASSESSOR, VALOR AFEGIT_PROMOCIO_MARCA, PRODUCTES, VALOR, VALOR AFEGIT_VENDA DIRECTA_EXPLORACIO, COL·LECTIU, XARXES_FOMENT: ACCIONS, SUPORT, XARXES_SINERGIES_COL·LABORACIÓ



LE 2. Posar en valor el territori

2.1. Identificar i promoure els productes agroalimentaris, forestals i serveis del PRM

- 2.1.1. Senyalitzar elements d'interès turístic (camins rurals, ofertes de venda directa, allotjaments rurals, restauració, miradors, indrets geològics, elements patrimonials naturals i culturals)
- 2.1.2. Dissenyar i impulsar una marca territorial/distintiu de qualitat (vinculada a Montserrat) que identifiqui productes i serveis del Parc Rural. Elaborar-ne un reglament d'utilització
- 2.1.3. Impulsar campanyes de promoció dels productes i serveis del Parc Rural
- 2.1.4. Dissenyar i promoure un portal web del Parc Rural
- 2.1.5. Elaborar un pla de comunicació del Parc Rural

2.2. Promoure la venda directa i de proximitat

- 2.2.1. Donar suport a projectes viables de venda directa (individuals)
- 2.2.2. Adequar la normativa municipal a la venda directa de productes agroalimentaris

- 2.2.3. Dissenyar una estratègia comunicativa per promoure el consum de proximitat
- 2.2.4. Fomentar l'ús de biomassa de km 0 tant en equipaments públics com en indústries locals i usos particulars
- 2.2.5. Fomentar i impulsar projectes de producció col·lectius per a la venda directa
- 2.2.6. Establir un programa per fomentar activitats (fires, mercats) per promoure el consum de productes del Parc

2.3. Impulsar la sensibilització envers els valors associats a la producció i el consum de productes agroalimentaris locals i de proximitat

- 2.3.1. Fer campanyes per difondre la marca
- 2.3.2. Crear programes educatius centrats en l'alimentació i el consum de proximitat
- 2.3.3. Recuperar i fer conèixer el patrimoni immaterial (tradicions, sabers, coneixements populars, etnografia, gastronomia, etc.)
- 2.3.4. Crear una línia de premis per a un concurs d'idees per copsar iniciatives dinamitzadores i fer visible el Parc Rural

Línia Estratègica: VALOR AFEGIT	POSAR EN VALOR EL TERRITORI
Objectiu Específic: VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ	Identificar, reivindicar i promoure els productes agroalimentaris, forestals i els serveis
Mesura: VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ_ELEMENTS	Senyalitzar i identificar els elements d'interès turístic
Descripció/Objectius	Dotar l'entorn rural de serveis per crear i enfortir projectes empresarials és l'element per reforçar la planificació estratègica integral del sector agroforestal. Per fer-ho, cal: – Inventariar els recursos i senyalitzar els elements econòmics, naturals i culturals vinculats a l'espai rural; – Senyalitzar implica estandarditzar els valors turístics dels recursos (identificables i localitzables), establir punts d'orientació (suggerir visites) i indicar l'interès turístic. En definitiva, suggereix informar, mitjançant recursos cartogràfics i amb el suport de mitjans tecnològics.
Directrius	Les directrius que cal seguir són: – Promoure el territori rural i la seva ruralitat i obtenir-ne productes amb valor afegit a partir de les sinèrgies de l'activitat agrària amb el turisme i la gastronomia; – Coordinar l'acció des d'un punt de vista territorial (lògica del Parc Rural del Montserrat); – Determinar l'ús i la caracterització de les rutes i els itineraris existents (amb un fort component turístic) per definir prioritats d'actuació i articular una cartografia completa segons les categories i tipologies dels recursos existents; – Prioritzar els camins històrics (rals) entre nuclis de població que constituïran la xarxa bàsica d'ús agrari i lúdic del Parc Rural del Montserrat.
Agents públics implicats	4 consells comarcals (àrees de promoció econòmica i turística), Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya, ajuntaments, Turisme de la Diputació de Barcelona i de la Generalitat de Catalunya, Parc Natural del Montserrat
Agents privats implicats	Pagesia, associacions de propietaris forestals, ramaders, allotjaments rurals, restaurants, punts de venda directa de productes locals i de proximitat, Fundació Agrícola Olesana, Fundació Catalunya-La Pedrera
Prioritat	Mitjana
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Pla de Camins 2018-2020 (Generalitat de Catalunya), Guia Local de Valoració Turística, Turisme de la Diputació de Barcelona i Projecte Vies Blaves
Indicadors de seguiment	Nombre de rutes, itineraris, nodes del patrimoni natural i cultural, propostes
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPORT_COMERCIALIZACIO, VALOR AFEGIT_PROMOCIO_ELEMENTS, VALOR AFEGIT_PROMOCIO_PRODUCTES, VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIO: MARCA, IMMATERIAL, TERRITORI_VALOR: CONSERVACIÓ, PATRIMONI, RURALITAT_POL_OFERTA, XARXES_FOMENT_ACCIONS, XARXES_SINERGIES_COL.LABORACIÓ

Línia Estratègica: VALOR AFEGIT	POSAR EN VALOR EL TERRITORI
Objectiu Específic: VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ	Identificar, reivindicar i promoure els productes agroalimentaris, forestals i els serveis
Mesura: VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ_MARCA	Dissenyar i impulsar una marca territorial/distintiu de qualitat, vinculada a Montserrat, que identifihi productes i serveis del Parc Rural del Montserrat; elaborar-ne un reglament d'utilització
Descripció/Objectius	Definir un distintiu de qualitat o segell que caracteritzi els productes del Parc Rural, n'empari unes condicions de qualitat, etiquetatge i presentació determinades i els ajudi a millorar proporcionarà diferenciació i presència en el mercat. Persegueix la implicació d'empreses públiques i privades i el desenvolupament d'estratègies per fer visible i caracteritzar aquest distintiu. Crear una marca territorial comporta adoptar tècniques de comunicació col·lectiva vinculades al màrqueting i obliga a normalitzar un reglament, amb l'objectiu de fixar les condicions d'ús de la marca, el logotip i el segell del Parc Rural. L'objectiu del marc normatiu és divulgar dins i fora de l'àmbit, sigui per mitjans tradicionals o bé amb les noves tecnologies, tant els recursos locals (productes, béns i serveis agroalimentaris del Parc Rural) com la seva promoció turística. La finalitat última és enfortir les activitats socioeconòmiques actuals i garantir i promoure una nova economia local al voltant del Parc Rural.
Directrius	La imatge de singularitat paisatgística, social, natural i cultural del Parc Rural ha de ser present en la identificació i la promoció de productes agroalimentaris com a eina corporativa de promoció interna i externa. La marca ha de ser útil per difondre les qualitats dels productes (característiques organolèptiques i gastronòmiques) i ha reivindicar el paisatge i la singularitat d'aquest àmbit territorial. El reglament de la marca haurà d'incloure, pel cap baix, les següents característiques: definició d'usuaris potencials, utilització del logotip, protecció legal, procediment de sol·licitud, tipologia de productes i serveis que s'hi poden emparar, controls (administratius, de qualitat), durada i règim sancionador.
Agents públics implicats	4 consells comarcals; Diputació de Barcelona; Departament de Comerç, Consum i Turisme; ajuntaments; Parc Rural del Montserrat; Xarxa Productes de la terra; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; producte de proximitat
Agents privats implicats	Entitats associatives, restauració, comerç local, pagesos, ramaders, elaboradors
Prioritat	Alta
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Prioritat (Priorat), Consorci de Polítiques Ambientals de les Terres de l'Ebre (Montsià), Pla de l'Estany, Berguedà...
Indicadors de seguiment	Nombre de productes agroalimentaris inscrits, d'empreses associades (serveis i turisme), de productors registrats, de productes turístics
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPORT: COMERÇ, EMPRESA, VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ: ELEMENTS, PRODUCTES, WEB, VALOR, COMUNICACIÓ, VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ_IMMATERIAL, TERRITORI_VALOR_PATRIMONI, RURALITAT_POL: PROMOCIÓ, OFERTA, RURALITAT_NOUS: ESPIRITUAL, MIRADORS, XARXES_FOMENT_ACCIONS, XARXES_SINERGIES_COL.LABORACIÓ

Línia Estratègica: VALOR AFEGIT	POSAR EN VALOR EL TERRITORI
Objectiu Específic: VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ	Identificar, reivindicar i promoure els productes agroalimentaris, forestals i els serveis
Mesura: VALOR AFEGIT _PROMOCIÓ_PRODUCTES	Impulsar campanyes per promoure els productes del Parc Rural del Montserrat
Descripció/Objectius	Les accions que cal desenvolupar per articular l'impuls dels productes agroalimentaris del Parc Rural es basen en aquests punts: – Potenciar l'activitat i la col·laboració d'empreses del sector agroalimentari des de la producció fins a la distribució i el consum (restauració i comerç local, especialment l'articulació de processos de producció en circuits curts); – Dinamitzar la cooperació i l'associacionisme entre els agents del sector agroalimentari i altres sectors econòmics (espais d'aprenentatge, experiències gastronòmiques lligades a l'estacionalitat agrària, experiències saludables); – Fer visible la promoció amb la comunicació i la sensibilització (conservació del paisatge).
Directrius	La promoció agroalimentària del Parc Rural ha d'enfortir i eixamplar els lligams amb el teixit productiu, fomentar les noves orientacions productives i promoure la cooperació entre els agents del sector agroalimentari i altres sectors econòmics i culturals. També ha de contribuir a enfortir la territorialitat i la temporalitat de les produccions, a promoure els productes agroalimentaris amb distintius d'origen i de qualitat i diferenciar-los dels que no tenen distintius. Les accions de promoció del producte del Parc Rural han de permetre que els valors i atributs del distintiu arribin al consumidor o ciutadà en general, principalment al de proximitat.
Agents públics implicats	Ajuntaments; consells comarcals; Diputació de Barcelona; Departament de Comerç, Consum i Turisme; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; consorcis de promoció turística i econòmica
Agents privats implicats	Empreses, comerç, restauració, Fundació Alicia
Prioritat	Alta
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Pla d'Acció del sector agroalimentari de la Cerdanya; Xarxa-i.Cat (Xarxa d'innovació agroalimentària i rural de Catalunya); Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Localitza (Productes Locals de la Selva)
Indicadors de seguiment	Nombre d'itineraris agroturístics, d'accions als centres educatius, de productes i productors associats a les campanyes, d'establiments que promouen productes locals
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPORT_COMERÇ, VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ: ELEMENTS, PRODUCTES, VALOR AFEGIT, WEB, COMUNICACIÓ, VALOR AFEGIT_VENDADIRECTA-ACTIVITATS, VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ_IMMATERIAL, TERRITORI_VALOR_PATRIMONI, RURALITAT_POL: PROMOCIÓ, OFERTA, RURALITAT_NOUS_ESPIRITUAL, MIRADORS, XARXES_FOMENT_ACCIONS, XARXES_SINERGIES_COL.LABORACIÓ

Línia Estratègica: VALOR AFEGIT	POSAR EN VALOR EL TERRITORI
Objectiu Específic: VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ	Identificar, reivindicar i promoure els productes agroalimentaris, forestals i els serveis
Mesura: VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ_WEB	Dissenyar i promoure un portal web del Parc Rural del Montserrat
Descripció/Objectius	El portal web del Parc Rural del Montserrat, a més d'oferir continguts organitzats d'estructura fàcil, amena i interactiva, ha de ser el canal principal d'informació i documentació del Parc Rural; per tant, ha de ser clar, objectiu i rigorós. El públic objectiu en són els interessats a comprar al Parc Rural del Montserrat o a visitar-lo, i també els agents socioeconòmics del territori. Hauria d'incloure: – Informació sobre establiments on es poden adquirir productes locals i de gastronomia i informació sobre els productors i elaboradors del Parc Rural; – Informació i propostes d'itineraris agroturístics; – Serveis addicionals d'informació: aplicació del Parc Rural del Montserrat, bàners, jocs interactius, cartografia, informació complementària enriquida amb documentació especialitzada i vinculada a entitats del territori, etcètera; – Espai informatiu adreçat als agents socioeconòmics que treballen al Parc Rural, amb informació sobre els serveis que els ofereix.
Directrius	Crear una pàgina web del Parc Rural del Montserrat implica explicar-ne l'organització i els objectius, i presentar la informació del projecte amb els serveis i els productes en obert per al públic en general. És imprescindible que, a més de la informació bàsica, també hi hagi documentació en diferents formats que permeti interactivitat i dinamisme, que s'actualitzi periòdicament i que incorpori elements de visualització i d'accés fàcils. Ha de facilitar l'accés a les novetats (prioritzar la informació), actuar com a punt d'atracció i ajudar l'usuari a seleccionar demandes.
Agents públics implicats	4 consells comarcals, Diputació de Barcelona, Parc Rural del Montserrat, ajuntaments
Agents privats implicats	Empreses privades, entitats associatives
Prioritat	Alta
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Vinculació amb els llocs web dels ajuntaments del Parc Rural
Indicadors de seguiment	Nombre de visites al web, temps de consulta, temps de descàrrega de documents, nombre d'itineraris consultats
Relacions amb altres mesures	VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ: ELEMENTS, PRODUCTES, MARCA, WEB, COMUNICACIÓ, VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ_MARCA, CONCURS IDEES TERRITORI_VALOR_PATRIMONI, RURALITAT_POL: PROMOCIÓ, OFERTA, RURALITAT_NOUS: ESPIRITUAL, MIRADORS

Línia Estratègica: VALOR AFEGIT	POSAR EN VALOR EL TERRITORI
Objectiu Específic: VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ	Identificar, reivindicar i promoure els productes agroalimentaris, forestals i els serveis
Mesura: VALOR AFEGIT _PROMOCIÓ_PLA COMUNICACIÓ	Elaborar un pla de comunicació del Parc Rural
Descripció/Objectius	Els objectius són: – Crear i divulgar els materials de comunicació per captar visitants i sensibilitzar el públic en general a partir de mitjans físics (exposicions, materials pedagògics, publicacions, fulletons) i digitals (vídeos divulgatius, aplicacions, multimèdia), i també a partir d'equipaments preparats per atendre i interaccionar amb els visitants, com ara centres d'interpretació, punts d'acollida o jornades de difusió; – Fomentar que els usuaris participin activament en xarxes i fòrums socials i que hi interaccionin de manera continuada; – Utilitzar el portal web per difondre l'agenda d'activitats, per fer enviaments massius sobre el Parc Rural i com a eina per facilitar l'accés ràpid a informacions del Parc Rural del Montserrat; – Utilitzar tots els elements a l'abast del Parc Rural del Montserrat, especialment els vinculats al territori, com a portal per accedir a la informació i difondre-la; – Captar el retorn del visitant per mitjà d'una avaluació i seguiment fàcil i de caràcter interactiu que serveixi per reordenar i reubicar mancances, demandes i reptes; – Tenir presència als mitjans de comunicació i a les xarxes socials.
Directrius	El pla de comunicació per promoure el Parc Rural i els seus productes i serveis ha de divulgar-ne els valors i ha d'articular una estratègia específica per als diferents segments de la societat a fi de transmetre'n i difondre'n la tasca d'activitats. El pla de comunicació ha de mostrar la seva imatge corporativa interaccionant amb els usuaris amb missatges atractius i senzills.
Agents públics implicats	4 consells comarcals; Departament de Comerç, Consum i Turisme; Diputació de Barcelona; Parc Rural del Montserrat; ajuntaments; entitats culturals i juvenils
Agents privats implicats	Empreses agràries, comerç i serveis, mitjans de premsa i comunicació
Prioritat	Alta
Reconeixement	Sí
Transversalitat	
Indicadors de seguiment	Nombre de visites, origen dels visitants, demanda temàtica dels visitants, mobilitat, edat, interactivitat al portal web, nombre d'aparicions als mitjans de comunicació i d'elements de comunicació creats
Relacions amb altres mesures	VALOR AFEGIT_PROMOCIO: ELEMENTS, PRODUCTES, MARCA WEB, COMUNICACIÓ, VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ: MARCA, CONCURS IDEES TERRITORI_VALOR_PATRIMONI, RURALITAT_POL: PROMOCIO, OFERTA, RURALITAT_NOUS:_ESPIRITUAL, MIRADORS

Línia Estratègica: VALOR AFEGIT	POSAR EN VALOR EL TERRITORI
Objectiu Específic: VALOR AFEGIT _VENDADIRECTA	Promoure la venda directa i de proximitat
Mesura: VALOR AFEGIT _VENDADIRECTA_EXPLORACIÓ	Donar suport a projectes viables de venda directa
Descripció/Objectius	Impulsar que l'espai de producció també actuï com a actiu per a la comercialització de proximitat. L'objectiu és enfortir les dinàmiques alternatives a pagès que permetin solucionar els problemes de la venda, de la distribució i de la logística. Aquests processos també han d'introduir elements de sensibilització cap al ciutadà a fi de desplegar una oferta atractiva que fomenti el consum de productes locals. El Parc Rural ha de contribuir a la comunicació i al màrqueting eficaços i a la seva vitalitat. A aquest desplegament per a la venda directa s'hi han d'associar altres formes de comerç menys tradicionals i que enforteixen relacions de cooperació entre productors: cistelles, creació d'associacions i projectes cooperatius per vendre en mercats i sectors de venda especialitzats, restauració, consum col·lectiu... Caldria estudiar iniciatives sectorials i adoptar solucions col·lectives que impliquin valor afegit per al sector agroalimentari.
Directrius	Obrir canals i sistemes de distribució de productes agroalimentaris locals és afavorir la venda de proximitat i reforçar la presència de productors i elaboradors i, alhora, obrir noves oportunitats de negoci per a les explotacions agràries o de transformació de productes elaborats. La venda directa pot significar assegurar ingressos més adequats al sector productor i de la transformació i també millorar la rendibilitat econòmica en el procés de comercialitzar els productes locals.
Agents públics implicats	Diputació de Barcelona
Agents privats implicats	Pagesia, empreses agràries
Prioritat	Alta
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Pla Director per la incentivació del canal de venda directa a Catalunya (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, 2011), Guia metodològica per afavorir la venda de proximitat (l'Espigall, 2017)
Indicadors de seguiment	Nombre de projectes en venda directe
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPOORT_COMERÇ EMPREN-AGROECOLOGIA-VENDA, VALOR AFEGIT_PROMOCIO: PRODUCTES, MARCA VALOR AFEGIT_VENDA DIRECTA: EXPLORACIÓ, COL·LECTIU, VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ: MARCA, CONCURS IDEES RURALITAT_POL: PROMOCIO, OFERTA, XARXA-FOMENT-ACCIIONS XARXA-ALIMENTS-ESTRATEGIES

Línia Estratègica: VALOR AFEGIT	POSAR EN VALOR EL TERRITORI
Objectiu Específic: VALOR AFEGIT _VENDADIRECTA	Promoure la venda directa i de proximitat
Mesura: VALOR AFEGIT _VENDADIRECTA_NORMATIVA	Adequar la normativa municipal a la venda directa de productes agroalimentaris
Descripció/Objectius	Sovint, la venda directa de productes agroalimentaris no la regulen les administracions locals, o bé s'engloba dins les ordenances de caire més general en què es regula la venda de productes fora dels establiments comercials i s'entén com a activitat habitual i ocasional (fires, mercats no sedentaris i extraordinaris en un esdeveniment local concret). En aquest sentit, caldria: – Elaborar una ordenança tipus del Parc Rural del Montserrat per a la venda directa de productes agroalimentaris del Parc Rural; – Promoure que els ajuntaments del Parc Rural del Montserrat adoptin aquesta ordenança.
Directrius	La venda directa i els mercats municipals són plataformes de comercialització idònies perquè els productors i els consumidors contactin. S'haurien de regular i d'obrir a tots els sectors agroalimentaris, tot i que caldria prioritzar els petits productors perquè també puguin accedir-hi i apostar per difondre els seus productes incentivant valors com la salut, la confiança o la proximitat.
Agents públics implicats	Ajuntaments; Diputació de Barcelona; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Departament de Comerç, Consum i Turisme; consells comarcals
Agents privats implicats	Empreses, establiments comercials alimentaris, restauració, entitats i associacions, pagesia
Prioritat	Mitjana
Reconeixement	No
Transversalitat	Decret 2/2003, text refós de la llei municipal i de règim local de Catalunya (DOGC 3887, 28.04.2003); Mercat de venda directa de productes del Camp de Godella (l'Horta, País Valencià; el reglament municipal dona cabuda a la experiència d'agroeconomia local)
Indicadors de seguiment	Nombre d'establiments alimentaris subjectes a la normativa, de productes agraris en venda directa, de mercats sedentaris amb productes de proximitat, de municipis que adaptin l'ordenança del Parc Rural per a la venda directa
Relacions amb altres mesures	VALOR AFEGIT-VENDA DIRECTA-NORMATIVA XARXA-SINERGIES-GESTOR XARXA-FOMENT-ACCIONS XARXA-ALIMENTS-ESTRATÈGIES

Línia Estratègica: VALOR AFEGIT	POSAR EN VALOR EL TERRITORI
Objectiu Específic: VALOR AFEGIT _VENDADIRECTA	Promoure la venda directa i de proximitat
Mesura: VALOR AFEGIT _VENDADIRECTA_ COMUNICACIÓ	Dissenyar una estratègia comunicativa per promoure el consum de proximitat
Descripció/Objectius	La divulgació i la comunicació de les activitats agràries, les produccions, els productes i l'espai agrari del Parc Rural són una eina efectiva per enfortir el consum de proximitat i promoure l'entorn com a reclam turístic. Es dissenyarà una estratègia comunicativa que tingui com a públic objectiu els ciutadans i consumidors. En aquest sentit, les accions de comunicació han d'anar orientades a: – Tenir presència en els mitjans de comunicació; – Elaborar materials de comunicació per fer conèixer els productes conreats i elaborats al Parc Rural, amb els valors de la marca que els identifica; – Organitzar <i>presstrips</i> per fer conèixer els productes del Parc Rural; – Tenir presència continuada a les xarxes socials; – Elaborar un pla de comunicació del Parc Rural que incorpori les propostes dels diferents agents socioeconòmics i els seus interessos i s'orienti a promoure els productes del Parc Rural del Montserrat.
Directrius	L'estratègia comunicativa defineix les línies directrius d'accions programades per impulsar l'organització i la divulgació dels productes agraris i elaborats del Parc Rural amb la finalitat de promoure fórmules alternatives de comerç lligades a la proximitat i que involucrin al teixit agroecològic local.
Agents públics implicats	Ajuntaments, consells comarcals (àrees de promoció econòmica), Diputació de Barcelona, mercats
Agents privats implicats	Pagesia, propietaris forestals, associacions locals, empreses agràries, botigues, restauradors, cooperatives de consumidors, col·lectius i entitats socials i culturals
Prioritat	Alta
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Localitzat (Consell Comarcal de la Selva)
Indicadors de seguiment	
Relacions amb altres mesures	EMPREN_AGROECOLOGIA_VENDA, VALOR AFEGIT_PROMOCIO: PRODUCTES, MARCA, WEB, COMUNICACIÓ, VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ: MARCA, CONCURS IDEES RURALITAT_POL_OFERTA, XARXA_FOMENT_ACCIONS XARXA_SINERGIES_PLANS XARXA_ALIMENTS ESTRATEGIES

Línia Estratègica: VALOR AFEGIT	POSAR EN VALOR EL TERRITORI
Objectiu Específic: VALOR AFEGIT _VENDADIRECTA	Promoure la venda directa i de proximitat
Mesura: VALOR AFEGIT _VENDADIRECTA_BIOMASSA	Fomentar l'ús de biomassa de km 0 tant en equipaments públics, com en indústries locals i usos particulars
Descripció/Objectius	Es tracta d'emparar un conjunt d'activitats i de productes i serveis per al desenvolupament de processos productius verds, com ara la biomassa a partir de l'ordenació i gestió del bosc. Les accions han d'impulsar iniciatives territorials de generació continuada d'energia a partir dels recursos existents obtinguts a partir d'una gestió forestal planificada. Caldrà la participació d'agents públics i privats i incrementar el lideratge del teixit empresarial i la capacitat d'arrossegament cap als objectius de l'economia circular.
Directrius	Impulsar un territori rural més competitiu fomentant l'economia verda i apostar pel desenvolupament sostenible, la qualitat i la cohesió territorial. En paral·lel, la biomassa de km 0 és una oportunitat de rendibilitzar la gestió forestal en boscos de baix interès per a l'aprofitament de la fusta. Les accions comprenen: – Promoure la utilització de la biomassa de km 0 vinculada als aprofitaments forestals locals; – Obrir línies d'ajut per fomentar els projectes de producció d'energia verda amb biomassa de km 0, especialment en indústries locals i equipaments municipals; – Impulsar un pla d'acció de biomassa de km 0 que coordini la gestió forestal destinada a produir biomassa de km 0 amb la distribució del producte.
Agents públics implicats	Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Diputació de Barcelona; ajuntaments; consells comarcals; centres educatius; centres cívics; centres esportius i culturals
Agents privats implicats	Associacions de propietaris forestals, indústries locals
Prioritat	Mitjana
Reconeixement	No
Transversalitat	Pla de Foment de la biomassa forestal agrícola per a ús tèrmic a Catalunya (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació: Projecte estratègic del Consorci de Desenvolupament de la Catalunya Central)
Indicadors de seguiment	Nombre d'instal·lacions en espais públics, d'instal·lacions en edificis privats d'ús comunitari, d'instal·lacions en indústries locals, d'hectàrees forestals gestionades vinculades a un projecte de biomassa de km 0
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPORT: ASSESSOR, FORMACIO TERRITORI_INCENDIS: RAMADERIA EXTEN, PPU XARXA_FOMENT_ACCIONS XARXA_SINERGIES_PLANS

Línia Estratègica: VALOR AFEGIT	POSAR EN VALOR EL TERRITORI
Objectiu Específic: VALOR AFEGIT _VENDADIRECTA	Promoure la venda directa i de proximitat
Mesura: VALOR AFEGIT _VENDADIRECTA_COL·LECTIU	Fomentar i impulsar projectes de producció i comercialització col·lectius per a la venda directa
Descripció/Objectius	Suport a crear grups de productors, d'elaboradors, cooperatives o altres formes associatives i d'economia social i col·laborativa per abordar la producció, la transformació i la comercialització directa dels productes elaborats de manera col·lectiva. La mesura exigeix adaptar l'oferta a les exigències del mercat en termes de classe de producte, classe de sistema de venda i regularitat en el proveïment i presentació, tant individualment com col·lectivament. En aquest sentit, es desenvoluparan les actuacions següents: – Articulació d'un sistema d'ajuts econòmics que inclogui des de l'elaboració de plans de viabilitat fins a inversions en projectes col·lectius de comercialització; – Suport en el procés d'organització dels productors i en l'assessorament en el procés de creació i de consolidació de les estratègies; – Organització de tallers i assessorament especialitzat que serveixin d'inspiració a les empreses/iniciatives; – Organització de visites tècniques amb productors i elaboradors per conèixer projectes reeixits de producció i/o comercialització col·lectiva.
Directrius	Consolidar projectes col·lectius singulars a escala sectorial (d'un mateix sector de producció) o transversal (que inclou fins i tot activitats no agràries, però vinculades a la ruralitat) és un dels reptes del Parc Rural. Exigeix de primer elaborar programes acuradament i després donar-hi el suport tècnic adequat per gestionar-los i impulsar-los correctament.
Agents públics implicats	Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Departament de Comerç, Consum i Turisme; ajuntaments
Agents privats implicats	Botigues, pagesia, associacions de pagesos, entitats socials, empreses agràries, elaboradors, empresaris del sector dels serveis
Prioritat	Mitjana
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Parc Agrari del Baix Llobregat, Pla Valencià de Producció Ecològica, Cooperativa el Progrés-Garbí (Malgrat de Mar)
Indicadors de seguiment	Nombre d'associacions, cooperatives o altres projectes col·lectius consolidats, de sectors agraris implicats, d'empreses agràries i no agràries que formen part de projectes, d'agricultors associats, de projectes col·lectius impulsats
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPORT: COMERÇ, CIRCUITS CURTS EMPREN_AGROECOLOGIA_VENDA, VALOR AFEGIT_PROMOCIO_PRODUCTES, TERRITORI_VALORS_CONSERVACIÓ RURALITAT_POL_PROMOCIÓ VALOR AFEGIT_VENDA DIRECTA_COMUNICACIÓ VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ_CONCURS IDEES XARXA_FOMENT_ACCIONS XARXA_ALIMENTS ESTRATEGIES

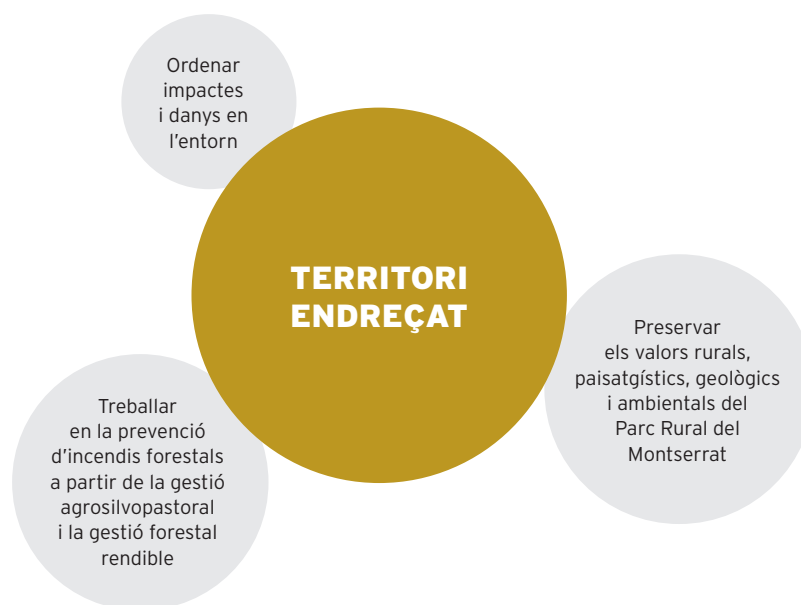
Línia Estratègica: VALOR AFEGIT	POSAR EN VALOR EL TERRITORI
Objectiu Específic: VALOR AFEGIT _VENDADIRECTA	Promoure la venda directa i de proximitat
Mesura: VALOR AFEGIT _VENDADIRECTA_ACTIVITATS	Establir un programa per fomentar activitats de venda de productes agroalimentaris de proximitat
Descripció/Objectius	Es tracta de desenvolupar iniciatives i activitats comercials en clau de proximitat orientades al mercat per facilitar-hi l'accés dels productors i elaboradors. El programa ha d'incloure un seguit d'accions basades en aquest argumentari definit: Promoure iniciatives comercials d'àmbit local en circuits curts; – Crear un portal virtual de productes i productors que faciliti l'accés a la informació als ciutadans/consumidors; – Organitzar jornades d'acostament «pagès-connexió»; – Elaborar materials educatius sobre el aliments de proximitat i sobre l'alimentació sana; – Promoure la creació d'espais i projectes per a la venda de proximitat: mercats de pagès, fires, mercats amb venda de producte de proximitat, plataformes per concentrar i distribuir producte local o centrals de compres, estacions de la Renfe i dels FGC, polígons industrials de dins o bé propers al Parc Rurals... – Organitzar o participar en esdeveniments per promoure les empreses orientades al mercat de proximitat.
Directrius	Articular un pla per promoure els productes agroalimentaris del territori equival a enfortir la posició de l'agricultura i de l'alimentació en el mercat i, en definitiva, a donar rellevància a la ruralitat construint complicitats i promovent la participació i cooperació entre el teixit socioeconòmic del Parc Rural.
Agents públics implicats	Ajuntaments; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Departament de Comerç, Consum i Turisme
Agents privats implicats	Botigues, pagesia, associacions de pagesos, entitats socials, empreses agràries
Prioritat	Alta
Reconeixement	No
Transversalitat	Gustum (Leader de Ponent); Llei 14/2003, de qualitat agroalimentària de Catalunya
Indicadors de seguiment	Nombre d'iniciatives comercials engegades, d'activitats organitzades
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPOORT_COMERÇ EMPREN_AGROECOLOGIA_VENDA, VALOR AFEGIT_PROMOCIO_PRODUCTES, VALOR AFEGIT_VENDA DIRECTA_COMUNICACIO VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ: MARCA, CONCURS IDEES XARXA_FOMENT_ACCIONS XARXA_ALIMENTS ESTRATEGIES

Línia Estratègica: VALOR AFEGIT	POSAR EN VALOR EL TERRITORI
Objectiu Específic: VALOR AFEGIT _SENSIBILITZACIÓ	Impulsar la sensibilització dels valors associats a la producció i al consum de productes agroalimentaris locals i de proximitat
Mesura: VALOR AFEGIT _SENSIBILITZACIÓ_MARCA	Fer campanyes de difusió de la marca
Descripció/Objectius	Els objectius són: – Crear un espai de treball entre l'empresariat agroalimentari local i les administracions per gestionar, impulsar i fer el seguiment de la marca; – Fer campanyes de difusió i promoció que incorporin els criteris d'estacionalitat, proximitat, consum responsable i salut; – Identificar els espais de venda (botigues, mercats, explotacions agràries) de productes del Parc Rural, i també els espais on es poden consumir (restaurants, allotjaments de turisme rural); – Incorporar la imatge gràfica de la marca a tots els esdeveniments i accions de promoció dels productes conreats i elaborats al Parc Rural del Montserrat.
Directrius	Difondre els valors del territori: productius, ecològics i culturals a partir de crear i impulsar una identificació dels productes i serveis del Parc Rural del Montserrat. Una aposta col·lectiva i compartida que ha de fixar-ne la identitat i projectar-la seguint criteris de tradició, traçabilitat i sostenibilitat.
Agents públics implicats	Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Departament de Comerç, Consum i Turisme; ajuntaments; centres educatius; cívics
Agents privats implicats	Botigues, pagesia, associacions de pagesos, entitats socials, empreses agràries, associacions culturals i esportives, elaboradors, col·lectius de consumidors, restauradors
Prioritat	Alta
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Cerdanya, PABLL
Indicadors de seguiment	Nombre de productes locals amb marca, d'artesans alimentaris involucrats, de fires i mercats, de pactes/aliances entre agents públics i privats, d'empreses agroalimentàries implicades, d'empreses que fan servir el distintiu, de restaurants que fan servir el distintiu
Relacions amb altres mesures	VALOR AFEGIT_PROMOCIO_PRODUCTES, VALOR AFEGIT_VENDA DIRECTA: COMUNICACIO, WEB, ACTIVITATS, VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ: MARCA, CONCURS IDEES XARXA_FOMENT: ACCIONS, DINAMITZADOR XARXA_ALIMENTS ESTRATEGIES

Línia Estratègica: VALOR AFEGIT	POSAR EN VALOR EL TERRITORI
Objectiu Específic: VALOR AFEGIT _SENSIBILITZACIÓ	Impulsar la sensibilització dels valors associats a la producció i al consum de productes agroalimentaris locals i de proximitat
Mesura: VALOR AFEGIT _SENSIBILITZACIÓ_EDUCACIÓ	Programes educatius centrats en l'alimentació i en el consum de proximitat
Descripció/Objectius	Els objectius són: – Elaborar un material pedagògic sobre l'espai rural del Montserrat, els productes que s'hi produeixen i l'activitat de pagesos i ramaders al territori; – Impulsar campanyes de sensibilització sobre l'alimentació sana i sostenible i sobre el malbaratament alimentari; – Creació d'un programa educatiu sobre l'espai rural del Montserrat que es pugui oferir a les escoles de l'entorn per acostar i fer conèixer aquest territori als grups d'alumnes; – Organitzar tallers i xerrades per conèixer i descobrir l'espai rural del Montserrat, la seva pagesia i la riquesa dels productes; – Elaborar material divulgatiu i exposicions temporals dinamitzades sobre el Parc Rural del Montserrat, els productes de proximitat i el consum local.
Directrius	Les activitats divulgatives i educatives al voltant dels productes de proximitat i l'alimentació saludable i sostenible són cabdals per revalorar els territoris rurals i els productes que s'hi produeixen. És determinant que la ciutadania contribueixi i participi directament i indirectament a definir, defensar i promoure aquest entorn rural que, de ben segur, desplegarà noves fórmules de dinamització de l'economia local.
Agents públics implicats	Ajuntaments, Parc Rural del Montserrat, Diputació de Barcelona, escoles, centres cívics
Agents privats implicats	Empreses situades a dins i a fora del Parc Rural, comerços i serveis
Prioritat	Alta
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Parc Agrari del Baix Llobregat, Territori Educador: Ens Mengem les Valls (Associació Gestió Leader Ripollès-Ges Bisaura), Fer.Cat: Ensenyant a emprendre a les escoles rurals, Consorci Grup d'Acció Local de la Noguera-Segrià Nord
Indicadors de seguiment	Nombre de programes desplegats, de visitants per programa, d'entitats interessades (de dins i de fora del Parc Rural)
Relacions amb altres mesures	VALOR AFEGIT_PROMOCIO_PRODUCTES, VALOR AFEGIT_VENDA DIRECTA: COMUNICACIO, ACTIVITATS VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ: MARCA, CONCURS IDEES XARXA_FOMENT_DINAMITZADOR XARXA_ALIMENTS ESTRATEGIES

Línia Estratègica: VALOR AFEGIT	POSAR EN VALOR EL TERRITORI
Objectiu Específic: VALOR AFEGIT _SENSIBILITZACIÓ	Impulsar la sensibilització dels valors associats a la producció i al consum de productes agroalimentaris locals i de proximitat
Mesura: VALOR AFEGIT _SENSIBILITZACIÓ_ IMMATRIAL	Recuperar i fer conèixer el patrimoni immaterial
Descripció/Objectius	Compilar i difondre el patrimoni immaterial del Parc Rural contribueix a revalorar el territori i a crear propostes atractives per descobrir-lo. Les accions per reivindicar-lo són: – Establir xarxes de col·laboració per a la recerca, la difusió i la digitalització a partir de l'assessorament tècnic dels ajuntaments (recursos turístics associats al territori); – Crear una oferta d'activitats que interrelacionin els actius del territori: productes agraris i elaborats, activitat agrícola i ramadera, usos industrials històrics i festes i tradicions locals; – Editar materials que recopilin aquest llegat patrimonial i organitzar activitats per fer-lo conèixer.
Directrius	El patrimoni etnològic i immaterial és un valor cultural en alça. Les tradicions, llegendes, costums, coneixements, sabers, creences, celebracions i tècniques vinculades a les activitats productives (fins i tot a la gastronomia i a la història) enriqueixen la cultura popular catalana i les relacions socials perquè interaccionen amb la vida social, econòmica, festiva i de lleure en tota la seva diversitat.
Agents públics implicats	Departament de Cultura, ajuntaments, Diputació de Barcelona, biblioteques
Agents privats implicats	Entitats culturals
Prioritat	Mitjana
Reconeixement	No
Transversalitat	Observatori del Patrimoni Etnològic Immaterial de Catalunya (Departament de Cultura)
Indicadors de seguiment	Nombre d'entitats socials i culturals, d'oficis i de feines tradicionals, de tradicions orals documentades, d'activitats creades que remarquin els actius del territori
Relacions amb altres mesures	EMPREN-AGROECOLOGIA_VARIETATS VALOR AFEGIT_VENDA DIRECTA_COMUNICACIO VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ: MARCA, CONCURS IDEES TERRITORI_VALORS_PATRIMONI XARXA_FOMENT_DINAMITZADOR XARXA_ALIMENTS ESTRATEGIES

Línia Estratègica: VALOR AFEGIT	POSAR EN VALOR EL TERRITORI
Objectiu Específic: VALOR AFEGIT _SENSIBILITZACIÓ	Impulsar la sensibilització dels valors associats a la producció i al consum de productes agroalimentaris locals i de proximitat
Mesura: VALOR AFEGIT _SENSIBILITZACIÓ_CONCURS IDEES	Crear una línia de premis per a un concurs d'idees d'iniciatives dinamitzadores i fer visible el Parc Rural
Descripció/Objectius	L'objecte del concurs d'idees premiat és dissenyar una estratègia o un model d'acció que permeti impulsar un motor d'activitat productiva, cultural, de comerç o de turisme que integri un sol discurs per reivindicar el territori del Parc Rural. Les propostes seleccionades seran premiades i, en el cas que es considerin viables i que es vulguin impulsar, podran ser susceptibles de rebre suport econòmic.
Directrius	Per implicar la ciutadania a engegar el Parc Rural i per aconseguir que hi participi, es crea un línia de premis per a un concurs d'idees obert a tothom. L'objectiu que es persegueix és consolidar un pol d'atracció generador i de reforç de la dinamització de l'àmbit del Parc Rural. Afrontar l'arrencada d'aquest projecte vol dir disposar dels agents del territori i, de manera molt especial, de l'impuls dels joves.
Agents públics implicats	Ajuntaments
Agents privats implicats	Empreses
Prioritat	Baixa
Reconeixement	No
Transversalitat	
Indicadors de seguiment	Nombre d'iniciatives, de propostes presentades, de temàtiques seleccionades
Relacions amb altres mesures	VALOR AFEGIT_PROMOCIO_MARCA TERRITORI_VALORS_PATRIMONI RURALITAT_POL_PROMOCIÓ XARXA_FOMENT_ACCIONS XARXA_ALIMENTS ESTRATEGIES



LE 3. Territori endreçat

3.1. Preservar els valors rurals, paisatgístics, geològics i ambientals del Parc Rural del Montserrat

- 3.1.1. Vetllar per l'homogeneïtzació d'actuacions en sòl no urbanitzable a fi de preservar el paisatge del Parc Rural
- 3.1.2. Elaborar l'inventari dels camps en desús i recuperar-ne l'ús per evitar-ne l'abandonament
- 3.1.3. Elaborar i aprovar un pla d'ús o ordenança d'ús públic
- 3.1.4. Elaborar un pla per conservar els elements patrimonials i les construccions tradicionals
- 3.1.5. Elaborar un inventari dels elements de més interès natural, arquitectònic i geològic

3.2. Treballar en la prevenció d'incendis forestals a partir de la gestió agrosilvopastoral i la gestió forestal rendible

- 3.2.1. Preservar el mosaic agroforestal recuperant antics camps de conreu i pastures
- 3.2.2. Fomentar la ramaderia extensiva i la pastura en bosc

- 3.2.3. Redactar i executar els PPU i fomentar el manteniment de franges en ramaderia extensiva
- 3.2.4. Donar suport a projectes d'aprofitament de subproductes del bosc
- 3.2.5. Elaborar i implementar un pla de biomassa de km 0 que vinculi la gestió forestal local amb el consum de biomassa de km 0

3.3. Ordenar impactes i danys en l'entorn

- 3.3.1. Establir mesures per minimitzar impactes i danys de la fauna salvatge
- 3.3.2. Recuperar ambientalment i paisatgísticament els espais amb activitats extractives on l'activitat s'ha aturat
- 3.3.3. Pla de neteja i tancament de punts d'abocament
- 3.3.4. Donar suport a la protecció per a la restauració paisatgística en àmbits agraris periurbans

Línia Estratègica: TERRITORI	TERRITORI ENDREÇAT
Objectiu Específic: TERRITORI_VALORS	Preservar valors rurals, paisatgístics, geològics i ambientals del Parc Rural del Montserrat
Mesura: TERRITORI_VALORS_SNU	Vetllar per la homogeneïtzació d'actuacions en sòl no urbanitzable per preservar el paisatge del Parc Rural del Montserrat
Descripció/Objectius	Els objectius que es volen aconseguir són: – Fomentar l'adequació de la normativa urbanística a les noves necessitats de l'espai agrari i de les explotacions agràries tenint en compte els criteris generals del planejament territorial (Àrea Metropolitana i comarques centrals), i, si escau, elaborar un document urbanístic que reguli els usos en l'àmbit territorial del Parc Rural; – Establir mecanismes de relació i de compromís amb les administracions competents per consensuar un marc comú per al tractament de les actuacions en sòl no urbanitzable del Parc Rural.
Directrius	El Parc Rural vol contribuir a acostar els posicionaments diferents sobre les normatives urbanístiques municipals respecte als sòls no urbanitzables (classificació i qualificació) i establir normes generals (d'adequació, de gestió i de control) per adaptar-los al desenvolupament agrícola, ramader i forestal i a les dinàmiques dels usos i funcions que els són propis.
Agents públics implicats	Departament de Territori i Sostenibilitat, Departament d'Agricultura, ajuntaments, Diputació de Barcelona
Agents privats implicats	Propietaris rústics, forestals, pagesia, associacions
Prioritat	Mitjana
Reconeixement	No
Transversalitat	Catàlegs de paisatge (Observatori del Paisatge), Pla Territorial Parcial del Penedès, Parc Agrari del Baix Llobregat, Parc Agrari de Sabadell
Indicadors de seguiment	Nombre de plans urbanístics revisats, d'hectàrees de SNU amb funcions agràries, d'accions desplegades, d'ordenances conjuntes elaborades
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SERVEIS_CAMINS EMPREN_RELLEU:TERRA, INCENTIVUS VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ_ELEMENTS TERRITORI_VALORS: CAMPS DESUS, PLA D'ÚS TERRITORI_IMPACTES: FAUNA, EXTRACTIVES, ABOCaments TERRITORI_IMPACTES_RESTAURACIÓ XARXA_SINERGIES: GESTOR, CONSULTIU

Línia Estratègica: TERRITORI	TERRITORI ENDREÇAT
Objectiu Específic: TERRITORI_VALORS	Preservar valors rurals, paisatgístics, geològics i ambientals del Parc Rural del Montserrat
Mesura: TERRITORI_VALORS_CAMPS DESÚS	Inventariar els camps en desús i recuperar-ne l'ús per evitar-ne l'abandonament
Descripció/Objectius	Amb l'objectiu d'eixamplar el marc físic de l'activitat agrària, es pretén recuperar els terrenys abandonats i fomentar-ne l'ús agrari. Entre les accions, s'estableix: – Elaborar un mapa dels camps abandonats per fer-ne visibles els terrenys disponibles i revalorar-los introduint-los en la seva dinàmica agronòmica inicial; – Arribar a acords amb els propietaris perquè posin en conreu els camps abandonats i establir incentius per promoure'n la reactivació productiva; – Establir incentius per promoure l'agricultura ecològica i de proximitat en aquelles terres abandonades que es recuperen i que s'incorporen al banc de terres; – Reivindicar que part dels sòls no urbanitzables s'utilitzin per redimensionar les explotacions agràries o per incentivar projectes empresarials nous que promouen l'activitat agrària, el relleu generacional i incorporar parcel·les ermes a la superfície agrària del Parc Rural; – Finançar projectes amb l'objectiu de recuperar camps abandonats, aptes per al conreu; – Vincular aquest projecte al banc de terres del Parc Rural del Montserrat.
Directrius	Reclamar l'atenció del territori a la ruralitat i donar solucions als problemes ambientals, econòmics i paisatgístics derivats de l'abandonament de terrenys agraris i els impactes i riscos associats (incendis, proliferació de plagues, erosió del sòl, abocaments incontrolats, etc.), i el bloqueig de terres potencialment conreables.
Agents públics implicats	Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Departament de Territori i Sostenibilitat
Agents privats implicats	Propietaris, pagesia, Col·legi d'Enginyers Agrícoles
Prioritat	Mitjana
Reconeixement	No
Transversalitat	Ajuts per a la recuperació de camps en desús, Llei de l'Horta de València, futura Llei d'ús del sòl agrari
Indicadors de seguiment	Nombre de parcel·les identificades, nombre i dimensió de terrenys revertits, nombre de parcel·les recuperades i d'hectàrees recuperades
Relacions amb altres mesures	EMPREN_RELLEU_BANC TERRES TERRITORI_VALORS_PLA D'ÚS TERRITORI_IMPACTES: EXTRACTIVES, ABOCAMENTS, RESTAURACIÓ XARXA_SINERGIES: GESTOR, CONSULTIU

Línia Estratègica: TERRITORI	TERRITORI ENDREÇAT
Objectiu Específic: TERRITORI_VALORS	Preservar valors rurals, paisatgístics, geològics i ambientals del Parc Rural del Montserrat
Mesura: TERRITORI_VALORS_PLAD'US	Elaborar i aprovar un pla d'ús o ordenança d'ús públic
Descripció/Objectius	Per poder compatibilitzar que les persones el facin servir amb la conservació de l'espai rural i les activitats econòmiques que s'hi desenvolupen, cal regular les activitats dins l'entorn del Parc Rural. S'estructuren, de manera preferent, les següents línies d'acció: – Establir un pla de condicionament i les normes bàsiques per a la regulació del sòl, els usos i les construccions tenint en compte el caràcter rural d'aquest àmbit; – Definir criteris generals sobre l'ordenació de serveis i infraestructures essencials per gestionar el paisatge i l'agricultura del Parc Rural; – Enfortir la protecció i salvaguarda del patrimoni cultural i natural (ús públic i relacions de col·laboració); – Elaborar un programa d'acolliment (viabilitat, accessos, senyalització, seguretat, etc.); – Dissenyar un pla de mobilitat per mantenir un paisatge agrari de qualitat des de la perspectiva ambiental.
Directrius	Establir una regulació general dels elements, dels usos i de les activitats d'ús públic per preservar i dinamitzar adequadament el Parc Rural amb l'objectiu d'acostar els valors naturals i culturals a la ciutadania sense interferir en l'activitat agrària. Es pretén integrar i caracteritzar l'ordenació dels recursos de caràcter públic per garantir-ne la seguretat i la conservació i alhora dinamitzar de manera col·lectiva els municipis del Parc Rural. L'ordenança o pla d'ús públic haurà d'incloure un pla de mobilitat amb l'objectiu de frenar l'ús del cotxe privat i d'impulsar fórmules ambientalment més sostenibles.
Agents públics implicats	Ajuntaments; Diputació de Barcelona; Departament de Territori i Sostenibilitat; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
Agents privats implicats	Parc Natural de la Muntanya de Montserrat, Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Observatori del Paisatge
Prioritat	Mitjana
Reconeixement	No
Transversalitat	Pla especial de desenvolupament i millora del Parc Agrari de Sabadell, Pla d'ús públic del Parc Agrari del Baix Llobregat, model de pla d'ús públic, La Vola al Parc Natural de la Serralada de Marina, Diputació de Barcelona
Indicadors de seguiment	Nombre de zones definides, d'equipaments i serveis
Relacions amb altres mesures	EMPREN_RELLEU: TERRA, INCENTIUS VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ_ELEMENTS TERRITORI_VALORS_CAMPS_DESUS XARXA_SINERGIES: GESTOR, CONSULTIU

Línia Estratègica: TERRITORI	TERRITORI ENDREÇAT
Objectiu Específic: TERRITORI_VALORS	Preservar valors rurals, paisatgístics, geològics i ambientals del Parc Rural del Montserrat
Mesura: TERRITORI_VALORS_ CONSERVACIÓ	Elaborar un pla per conservar els elements patrimonials i les construccions tradicionals
Descripció/Objectius	El conjunt del patrimoni cultural i natural del Parc Rural, que aixopluga recursos d'alt valor territorial, és un dels distintius de qualitat que cal enfortir, promoure i difondre. En aquest sentit, primer caldria inventariar segmentadament i temàticament cadascuna de les parts per avaluar-ne l'estat, la composició i la forma i establir un pla anual de treball per a la rehabilitació/conservació, i també dotar-lo de serveis bàsics i d'ajuts públics, tenint en compte, de manera especial, les construccions agràries tradicionals.
Directrius	Implementar un programa de seguiment per conservar els elements patrimonials i millorar ambientalment el Parc Rural que estableixi indicadors bàsics i representatius per valorar el territori. Dissenyar un sistema d'ajuts per incentivar la rehabilitació de construccions tradicionals amb valor històric.
Agents públics implicats	Ajuntaments, consells comarcals, Diputació de Barcelona, Departament de Cultura
Agents privats implicats	Entitats culturals i socials locals
Prioritat	Baixa
Reconeixement	No
Transversalitat	Pla Especial i Catàleg per a la protecció del Patrimoni Arquitectònic (previstos per la normativa urbanística)
Indicadors de seguiment	Nombre d'elements patrimonials inventariats de qualitat, d'edificacions històriques rehabilitades
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SERVEIS_CAMINS VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ_ELEMENTS VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ: CONCURS IDEES, IMMATERIAL TERRITORI_VALORS: SNU, PLA D'ÚS, PATRIMONI RURALITAT_POL: EINES, SINERGIES XARXA_SINERGIES_GESTOR

Línia Estratègica: TERRITORI	TERRITORI ENDREÇAT
Objectiu Específic: TERRITORI_VALORS	Preservar valors rurals, paisatgístics, geològics i ambientals del Parc Rural del Montserrat
Mesura: TERRITORI_VALORS_ PATRIMONI	Inventariar els elements de més interès natural, ecològic, arquitectònic i geològic
Descripció/Objectius	La salvaguarda, la sensibilització i el coneixement del patrimoni cultural i natural del Parc Rural parcialment reconegut documentalment és l'objecte d'aquesta acció. Es tracta d'elaborar una base de dades o inventaris sectorials que permetrà aplegar informació sobre tipologies, propietat, dimensió, usos i estat de conservació. Aquest material serà clau per gestionar-ne i racionalitzar-ne les funcions: conservació, restauració, divulgació, valor, inclosa la proposta de coneixement i dinamització territorial com a recursos culturals, educatius, turístics o econòmics.
Directrius	L'interès del Parc Rural a preservar i a potenciar el manteniment del conjunt d'elements (arquitectònics, històrics, etc.) i espais (naturals, agrícoles, paisatgístics) per protegir-los, fomentar-los i difondre'ls, mereix un tractament específic que incideix en la vàlua de la seva conservació especial. La finalitat d'aquesta mesura és el gaudi i l'interès de llegar aquest patrimoni a les futures generacions. Hi ha diversos catàlegs de patrimoni cultural segons categories i alguns inventaris d'espais naturals; la majoria són parcials i no sempre són actualitzats. El Parc Rural proposa revisar els fons documentals i fer-los visibles per al seu ús social i divulgatiu (com a recursos complementaris a l'oferta ludicoturística del Parc Rural).
Agents públics implicats	Departament de Cultura; Departament de Territori i Sostenibilitat; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; ajuntaments; Diputació de Barcelona; consells comarcals
Agents privats implicats	Propietaris, pagesia, entitats culturals, empresaris
Prioritat	Mitjana
Reconeixement	No
Transversalitat	Directrius de Contingut per als Catàlegs de Béns Protegits i Plans Especials de Protecció (Departament de Cultura i Departament de Territori i Sostenibilitat, 2013)
Indicadors de seguiment	Nombre d'elements culturals inventariats, d'espais catalogats per tipologies, de recursos d'ús social
Relacions amb altres mesures	VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ_ELEMENTS VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ_CONCURS IDEES TERRITORI_VALORS: SNU, PLA D'ÚS, PATRIMONI, CONSERVACIÓ RURALITAT_POL: PROMOCIÓ, SINERGIES XARXA_SINERGIES_GESTOR

Línia Estratègica: TERRITORI	TERRITORI ENDREÇAT
Objectiu Específic: TERRITORI_INCENDIS	Treballar en la prevenció d'incendis forestals a partir de la gestió agrosilvopastoral i la gestió forestal rendible
Mesura: TERRITORI_INCENDIS_MOSAIC	Preservar el mosaic agroforestal recuperant antics camps de conreus i pastures
Descripció/Objectius	La nova cultura forestal es fonamenta en acords estratègics per prevenir el foc forestal i per garantir els valors ambientals i preservar l'ús social del bosc. Les recomanacions per a la gestió forestal aposten per una gestió silvopastoral com a mecanisme idoni per conservar el paisatge agroforestal i obtenir-ne rendibilitat aplicant-hi criteris de biodiversitat. Aquesta regulació integral contribueix a rendibilitzar les explotacions, a lluitar contra els incendis i a conservar els hàbitats. Els plans tècnics de gestió i millora forestal articulats per l'administració catalana, que preveuen la recuperació mitjançant l'aprofitament silvopastoral, són les eines per planificar i optimitzar tècnicament el bosc.
Directrius	El paisatge forestal de les darreres dècades ha canviat de manera important. El bosc, de recurs econòmic sostingut per ajudes públiques, ha evolucionat cap a promoure funcions socials i ambientals. El resultat, ajudat per una davallada de l'activitat agrària, mostra l'abandonament de pastures i de l'agricultura en espais muntanyosos i d'orografia difícil i, en paral·lel, plasma un creixement exponencial del sotabosc. Aquesta uniformització del paisatge forestal, però, ha patit impactes greus i incendis importants. Darrerament hi ha un interès general a readaptar les pràctiques tradicionals al bosc i a valorar-lo des de la perspectiva natural, com ara recuperant la vegetació mediterrània com a resposta integral per prevenir focs, acompanyat d'accions de millora de les infraestructures agroforestals: pistes i camins i punts d'aigua, i amb el suport de mesures de conscienciació per evitar pràctiques de risc (agrícoles i de lleure).
Agents públics implicats	Ajuntaments; consells comarcals; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Departament de Territori i Sostenibilitat; Diputació de Barcelona; CTFC; GRAF
Agents privats implicats	Associacions de defensa forestal, associacions de propietaris forestals, pagesia, associacions de ramaders
Prioritat	Alta
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Centre de la Propietat Forestal (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació), Mesures Agroambientals del PDR 2007-2013, Projecte BCN Smart Rural
Indicadors de seguiment	Nombre d'hectàrees recuperades i en rotació agrària, de propietaris forestals, d'activitats ambientals i socials articulades
Relacions amb altres mesures	EMPREN_RELLEU_INCENIUS EMPREN_SUPORT: ASSESSOR, FORMACIÓ EMPREN_AGROECOLOGIA_PRODUCCIÓ TERRITORI_VALORS_SNU TERRITORI_INCENDIS_RAMADERIA_EXTEN XARXA_SINERGIES_COL-LABORACIÓ

Línia Estratègica: TERRITORI	TERRITORI ENDREÇAT
Objectiu Específic: TERRITORI_INCENDIS	Treballar en la prevenció d'incendis forestals a partir de la gestió agrosilvopastoral i la gestió forestal rendible
Mesura: TERRITORI_INCENDIS_ RAMADERIA EXTEN	Fomentar la ramaderia extensiva i la pastura en bosc
Descripció/Objectius	La gestió silvopastoral és una eina per aconseguir estructures forestals més resistents al foc i alhora per articular fórmules que s'adaptin al sistema ramader extensiu per a la producció de carn, (oví-caprí i boví). Exigeix, com a reconeixement a la seva multifuncionalitat, l'entesa entre ramaders i propietaris per articular la complementarietat d'usos i la interacció arbres-conreu i per ordenar els beneficis ambientals i territorials (més producció acumulada, eficiència, reducció de l'erosió del sòl, diversificació i vertebració del paisatge). Es tracta de promoure, des del Parc Rural: – Una línia d'ajuts per impulsar la ramaderia extensiva de pastura en àmbits de muntanya amb l'objectiu de protegir el paisatge i la biodiversitat; – Enfortir el suport de l'administració per potenciar la figura del pastor; – Establir acords entre propietaris forestals i ramaders per engegar propostes de conservació i de valoració del territori.
Directrius	Adaptar el sistema multifuncional agrosilvopastoral com a alternativa vàlida de sistema de conreu i evitar l'abandonament de l'agricultura amb les conseqüències ambientals que comporta (degradació del sòl, pèrdua de biodiversitat, despoblació de la ruralitat). La falta de pastors és un factor limitant per desenvolupar aquests projectes de millora ambientals en espais com el Parc Rural. Donar suport a instruments necessaris per conservar els boscos i el mosaic agroforestal.
Agents públics implicats	Ajuntaments; consells comarcals; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Departament de Territori i Sostenibilitat; Diputació de Barcelona; CREAM
Agents privats implicats	Associacions de defensa forestal, associacions de propietaris forestals, Escola de Pastors de Catalunya
Prioritat	Alta
Reconeixement	No
Transversalitat	Projecte Life Clinomics, BCN Smart Rural
Indicadors de seguiment	Nombre de ramats introduïts, d'explotacions implicades
Relacions amb altres mesures	EMPREN_RELLEU_INCENIUS EMPREN_SUPORT: ASSESSOR, FORMACIÓ, EMPRESA EMPREN_AGROECOLOGIA_PRODUCCIÓ TERRITORI_VALORS: SNU, CAMPS DESÚS TERRITORI_INCENDIS_MOSAIC XARXA_FOMENT: ACCIÓ, SUPORT XARXA_SINERGIES_COL.LABORACIÓ

Línia Estratègica: TERRITORI	TERRITORI ENDREÇAT
Objectiu Específic: TERRITORI_INCENDIS	Treballar en la prevenció d'incendis forestals a partir de la gestió agrosilvopastoral i de la gestió forestal rendible
Mesura: TERRITORI_INCENDIS_PPU	Redactar i executar els PPU i fomentar el manteniment de franges en ramaderia extensiva
Descripció/Objectius	El Pla de Prevenció en Urbanitzacions, PPU, és una eina per planificar i gestionar accions que minimitzin els efectes dels incendis forestals en àmbits residencials amb urbanitzacions i en nuclis de població. Amb els PPU i els equips tècnics dels ajuntaments s'estableix, en cada cas, una definició de perímetre per cada nucli de població i d'àrea residencial i es coordina els criteris tècnics per al tractament de la vegetació segons les zones, les tipologies de bosc i els pendents orogràfics. S'assegura que els vials d'accés i els marges siguin nets de vegetació, sempre exceptuant-ne les parcel·les que tinguin una finalitat agrícola o ramadera. La utilització de ramats extensius com a eina de gestió del paisatge i de prevenció d'incendis forestals estalvia les pràctiques i els tractaments vegetals externs i disminueix la biomassa combustible i contribueix a la sostenibilitat. També permet recuperar camps de conreu per oferir aliments al ramat i fer un seguiment de l'estat de les pastures. L'administració, per sufragar els costos associats, obre línies d'ajuda per elaborar els documents tècnics i la memòria dels treballs silvícoles.
Directrius	S'ha demostrat que reduir el combustible forestal a les franges perimetrals de les urbanitzacions i als nuclis de població és una solució per impedir que el foc s'acosti als habitatges, que es pugui extingir amb seguretat i eficàcia i que es faciliti l'accés a la maquinària durant l'execució, per a la qual cosa també cal mantenir les franges perimetrals.
Agents públics implicats	Ajuntaments; Diputació de Barcelona; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Departament de Territori i Sostenibilitat
Agents privats implicats	Agrupacions de defensa forestal, propietaris, pagesia, entitats del territori
Prioritat	Alta
Reconeixement	No
Transversalitat	Pla de Prevenció per urbanitzacions: guia d'actuació (Diputació de Barcelona), Tractament de vegetació de franges perimetrals de baixa combustibilitat (Consell Comarcal de la Selva)
Indicadors de seguiment	Nombre de franges segons la tipologia i la situació geogràfica, d'actuacions en urbanitzacions, d'urbanitzacions amb franges perimetrals, de pastors incorporats
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPORT_FORMACIÓ EMPREN_AGROECOLOGIA_PRODUCCIÓ TERRITORI_VALORS: SNU, CAMPS DESÚS TERRITORI_INCENDIS: MOSAIC, RAMADERIA EXTEN XARXA_FOMENT: ACCIÓ, SUPORT XARXA_SINERGIES_COL.LABORACIÓ

Línia Estratègica: TERRITORI	TERRITORI ENDREÇAT
Objectiu Específic: TERRITORI_INCENDIS	Treballar en la prevenció d'incendis forestals a partir de la gestió agrosilvopastoral i la gestió forestal rendible
Mesura: TERRITORI_INCENDIS_ SUBPRODUCTES	Donar suport a projectes d'aprofitament dels subproductes del bosc
Descripció/Objectius	Els terrenys forestals, ecosistemes de gran valor ambiental, són el reservori de la biodiversitat. L'explotació racional i respectuosa del bosc permet aprofitar els subproductes tradicionals i treure'n rendiment: llenya, fusta, biomassa, pastures, bolets, pinyons, tòfones, plantes aromàtiques medicinals, fruits del bosc, i experimentar usos diversos al voltant dels seus paisatges i identitats. Tant els uns com els altres obren un ventall de possibilitats econòmiques i d'increment del valor d'aquests espais rurals, en bona part privats, però emparats per figures de protecció natural àmpliament esteses al Parc Rural. Alguns subproductes estan sotmesos a regulació per evitar-ne la desaparició (tòfones, pinyons); d'altres demanen una conservació i millora de les masses forestals per obtenir-los (biomassa, llenya, fruits petits). Tots formen part d'ecosistemes silvícoles que reclamen potenciar el seu aprofitament de manera sostenible. El Parc Rural ha de vetllar per millorar-ne la rendibilitat comercial i contribuir així a donar valor a aquests recursos autòctons.
Directrius	La revaloració del bosc i del medi natural i els aprofitaments alternatius, com ara biomassa, pastures i subproductes, centren el model de gestió forestal que cal portar a terme al Parc Rural. Gestionar de manera eficient els boscos implica conservar les masses forestals i promoure l'aprofitament de subproductes que pertanyen a la indústria de la fusta (fusta, llenya, suro) i de productes que no hi pertanyen (fruits silvestres, plantes medicinals, pastures, bolets).
Agents públics implicats	Ajuntaments; Diputació de Barcelona; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Departament de Territori i Sostenibilitat; CREA; Bosc.Cat
Agents privats implicats	Agrupacions de defensa forestal, propietaris, pagesia, entitats del territori
Prioritat	Baixa
Reconeixement	No
Transversalitat	Pla general de política forestal, 2014-2024 (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació), Projecte Sudoe ValuePAM (de plantes aromàtiques silvestres)
Indicadors de seguiment	Nombre d'explotacions que obtenen ingressos de subproductes del bosc, tant si provenen de la fusta com si no
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPORT: FORMACIÓ, EMPRESA EMPREN_AGROECOLOGIA_PRODUCCIÓ TERRITORI_INCENDIS_MOSAIC XARXA_FOMENT: ACCIÓ, SUPORT

Línia Estratègica: TERRITORI	TERRITORI ENDREÇAT
Objectiu Específic: TERRITORI_INCENDIS	Treballar en la prevenció d'incendis forestals a partir de la gestió agrosilvopastoral i la gestió forestal rendible
Mesura: TERRITORI_INCENDIS_ BIOMASSA	Elaborar i implementar un pla de biomassa de km 0 que vinculi la gestió forestal local amb el consum de biomassa de km 0
Descripció/Objectius	Es tracta d'obtenir biomassa de Km 0 a partir de la gestió del bosc i dels seus instruments d'ordenació. Els ajuntaments, després dels focs forestals i mitjançant la planificació i la gestió de les masses forestals i amb l'aplicació de bones pràctiques ambientals, tenen capacitat per obtenir fusta (estelles, pèl·lets) de poca qualitat ideal per a les centrals de biomassa forestal. Es tracta d'articular un seguit d'actuacions capaces de desenvolupar: – Un pla per promoure la instal·lació de calderes d'ús tèrmic per dinamitzar l'ús sostenible dels boscos amb inversions i projectes públics; – Acol·lir-se a ajuts i a programes públics per desplegar actuacions al territori del Parc Rural (recuperació i comercialització de producte agrari i forestal).
Directrius	Promoure la gestió forestal responsable ambientalment millorant el bosc és un dels nombrosos beneficis del pla de biomassa Km 0 que vol impulsar el Parc Rural per disminuir el risc d'incendi i per millorar la percepció del bosc.
Agents públics implicats	Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Institut Català de l'Energia; FEDER; consells comarcals; Diputació de Barcelona
Agents privats implicats	Empreses, restauració, hoteleria, APF, Clúster de la biomassa
Prioritat	Mitjana
Reconeixement	No
Transversalitat	Biomassacat.Cat, Institut Català de l'Energia
Indicadors de seguiment	Nombre d'hectàrees de bosc gestionades, de calderes que s'abasteixen amb biomassa de km 0
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPORT_EMPRESA EMPREN_SERVEIS_EQUIPAMENTS VALOR AFEGIT_VENDA DIRECTA: BIOMASSA, COL·LECTIUS TERRITORI_VALORS_PLA D'ÚS TERRITORI_INCENDIS_PPU TERRITORI_IMPACTES_RESTAURACIÓ XARXES_SINERGIES_COL.LABORACIÓ

Línia Estratègica: TERRITORI	TERRITORI ENDREÇAT
Objectiu Específic: TERRITORI_IMPACTES	Ordenar impactes i danys de l'entorn
Mesura: TERRITORI_IMPACTES_FAUNA	Establir mesures per minimitzar impactes i danys de la fauna salvatge
Descripció/Objectius	L'objectiu és prevenir i controlar de manera eficient i sostenible els danys i els riscos que generen espècies com el porc senglar, el cabirol i fins i tot l'isard (reintroduït l'any 1995) en el mosaic agroforestal predominant al Parc Rural. Cal equilibrar l'ecosistema i minimitzar conflictes en l'agricultura i en la ramaderia, en la salut de les persones, en la biodiversitat i en la seguretat a les vies de comunicació. Les accions es centren en aquests paràmetres: – Millorar la coordinació entre administració, caçadors i pagesia a partir de xerrades informatives i amb l'objectiu prioritari d'una caça més sostenible; – Reordenar i remodelar les àrees de caça controlada; – Elaborar un pla territorial específic de control de la fauna salvatge pel Parc Rural.
Directrius	Les activitats cinegètiques només com a activitat de lleure i la protecció especial d'algunes espècies han afavorit l'increment desmesurat d'aquesta fauna invasora i, consegüentment, l'augment de danys, sobretot els provocats pels senglars. Caldria redreçar-ho amb l'aplicació d'accions consensuades prèviament entre caçadors, administració i pagesia per arribar a un escenari d'estabilitat i de conflicte zero, seguint les pautes d'acció establertes en el marc definit per l'administració catalana.
Agents públics implicats	Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Departament de Territori i Sostenibilitat; Diputació de Barcelona
Agents privats implicats	Parc Rural del Montserrat, ajuntaments, pagesia, Federació de Caça de Catalunya, associacions de municipis
Prioritat	Baixa
Reconeixement	No
Transversalitat	Pla de prevenció de danys (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació), comissió interdepartamental de prevenció de riscos i danys per les espècies cinegètiques (Generalitat de Catalunya)
Indicadors de seguiment	Nombre d'animals abatuts i d'accidents de trànsit
Relacions amb altres mesures	EMPREN_RELLEU_INCENIUS EMPREN_SERVEIS_CAMINS TERRITORI_VALORS: CAMPS DESÚS, PLA D'ÚS TERRITORI_INCENDIS_MOSAIC TERRITORI_IMPACTES_RESTAURACIÓ XARXES_FOMENT_SUPORT XARXES_SINERGIES_COL.LABORACIÓ

Línia Estratègica: TERRITORI	TERRITORI ENDREÇAT
Objectiu Específic: TERRITORI_IMPACTES	Ordenar impactes i danys de l'entorn
Mesura: TERRITORI_IMPACTES_ EXTRACTIVES	Recuperar ambientalment i paisatgísticament els espais amb activitats extractives allà on l'activitat s'ha aturat
Descripció/Objectius	Es tracta d'aplicar el protocol Restocat per a la restauració dels terrenys afectats i garantir la temporalitat dels impactes, com també la restauració i la qualitat ambiental dels terrenys abandonats per falta de valor econòmic o tancament. La restauració integrada és la tècnica més emprada per la perspectiva ecològica. Permet aprofitar la terra per rehabilitar el medi natural i reduir costos econòmics de la rehabilitació. Ha d'anar acompanyada d'una avaluació periòdica per optimitzar els recursos naturals.
Directrius	Tradicionalment, els recursos minerals naturals s'han explotat arreu i en alguns casos han conformat activitats industrials clau per al territori i la seva economia. No obstant això, és important que l'aprofitament vagi lligat a la conservació del medi físic i al paisatge i que, tant durant l'extracció com sobretot en el procés de tancament de l'activitat, es minimitzin els impactes ambientals que l'extracció provoca.
Agents públics implicats	Departament de Territori i Sostenibilitat, Agència Catalana de Residus, ajuntaments
Agents privats implicats	Empreses extractives, associacions de propietaris i pagesia
Prioritat	Baixa
Reconeixement	No
Transversalitat	Restocat: Protocol de seguiment i avaluació continuada de la restauració de les activitats extractives (CREAF-UAB i Departament de Territori i Sostenibilitat)
Indicadors de seguiment	Nombre d'activitats clausurades i d'hectàrees restaurades i rehabilitades paisatgísticament
Relacions amb altres mesures	EMPREN_RELLEU_INCENIUS TERRITORI_VALORS: SNU, CAMPS DESÚS, PLA D'ÚS TERRITORI_INCENDIS_MOSAIC TERRITORI_IMPACTES: RESTAURACIÓ, ABOCaments XARXES_SINERGIES_COLLABORACIÓ

Línia Estratègica: TERRITORI	TERRITORI ENDREÇAT
Objectiu Específic: TERRITORI_IMPACTES	Ordenar impactes i danys de l'entorn
Mesura: TERRITORI_IMPACTES_ ABOCAMENTS	Pla de neteja i tancament de punts d'abocament
Descripció/Objectius	Les accions per controlar els abocaments incontrolats s'articulen en tres fases: – Programar un pla de manteniment, neteja i restauració dels abocaments independentment dels materials abocats, com ara runa o deixalles (especialment als espais més vulnerables: cursos i lleres de rieres i torrenteres i punts geològics d'interès, que en són els més afectats); – Reduir els impactes i la percepció negativa d'aquests espais abandonats millorant la qualitat escènica i del paisatge del Parc Rural; – Adoptar mesures addicionals com la senyalització puntual per impedir nous abocaments.
Directrius	Elaborar un programa de neteja dels abocaments incontrolats tant a la vora dels camins com en espais marginals. L'objectiu és millorar la imatge i la qualitat del territori i endreçar-lo i aconseguir que tingui qualitat visual.
Agents públics implicats	Ajuntaments, Parc Rural del Montserrat, Agència Catalana de Residus, Agència Catalana de l'Aigua (proximitat de cursos hídrics), Diputació de Barcelona
Agents privats implicats	Empreses extractives, empreses i establiments industrials locals
Prioritat	Baixa
Reconeixement	No
Transversalitat	Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i Tractaments de Residus (anàlisi d'impactes)
Indicadors de seguiment	Nombre d'abocadors clausurats i de punts senyalitzats
Relacions amb altres mesures	EMPREN_RELLEU_INCENTIUS TERRITORI_VALORS: SNU, CAMPS DESÚS, PLA D'ÚS TERRITORI_INCENDIS_MOSAIC TERRITORI_IMPACTES_RESTAURACIÓ XARXES_SINERGIES_COL.LABORACIÓ

Línia Estratègica: TERRITORI	TERRITORI ENDREÇAT
Objectiu Específic: TERRITORI_IMPACTES	Ordenar impactes i danys de l'entorn
Mesura: TERRITORI_IMPACTES_ RESTAURACIÓ	Donar suport a la protecció per a la restauració paisatgística en àmbits agraris periurbans
Descripció/Objectius	Es tracta de desplegar accions correctores, protectores i conservadores del sòl per ordenar l'espai rural del Parc Rural. El procés de construcció de les noves infraestructures potencialment dissenyades pel planejament territorial (Línia Orbital Ferroviària, Eix Ferroviari Transversal, B-40 o Autovia del Vallès) o bé l'adequació i millora d'equipaments i infraestructures locals provocaran nous espais degradats (durant els processos d'expropiació, alguns de temporals). Es fa imprescindible implementar mesures eficaces per reduir els impactes i implementar-ne l'adaptació paisatgística. La restauració vegetal és útil per frenar l'impacte de les infraestructures.
Directrius	Restaurar consisteix a elaborar un seguit d'accions per aconseguir una integració amb l'entorn i una millora paisatgística. Estudiar les possibles alternatives de les àrees degradades per recuperar-les i restaurar-les i, si és possible, per la seva potencialitat, incloure-les a l'entorn agrícola i natural per restablir el paisatge de mosaic agroforestal predominant al Parc Rural.
Agents públics implicats	Ministeri de Foment; Departament de Territori i Sostenibilitat; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; ajuntaments; consells comarcals; Observatori del Paisatge
Agents privats implicats	Empreses locals, propietaris, pagesia
Prioritat	Baixa
Reconeixement	No
Transversalitat	Projecte de restauració paisatgística de la variant de Súria
Indicadors de seguiment	Nombre de pantalles vegetals instal·lades en eixos viaris i de quilòmetres de noves vies ferroviàries
Relacions amb altres mesures	EMPREN_RELLEU_INCENIUS VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ_CONCURS IDEES TERRITORI_VALORS: SNU, CAMPS DESÚS, PLA D'ÚS TERRITORI_INCENDIS_MOSAIC TERRITORI_IMPACTES_ABOCAMENTS XARXES_SINERGIES_COL.LABORACIÓ



LE. 4. La ruralitat com a oportunitat

4.1. Rendibilitzar el pol d'atracció de Montserrat per generar més activitats econòmiques i oportunitats de negoci agroturístic al Parc Rural

- 4.1.1. Generar i promoure ofertes de serveis i productes agroturístics
- 4.1.2. Crear eines per facilitar al visitant que descobreixi l'entorn de Montserrat
- 4.1.3. Crear una nova oferta turística que aprofiti tots els recursos del territori
- 4.1.4. Posicionar l'oferta de productes i serveis en els operadors turístics principals
- 4.1.5. Crear sinergies entre agents econòmics per remarcar la ruralitat i els seus productes

4.2. Nous productes i serveis relacionats amb l'entorn rural

- 4.2.1. Aprofitar la dimensió espiritual com a nou pol de producció turística
- 4.2.2. Presentar el món l'itinerari de miradors de Montserrat com a recurs patrimonial i singular del Parc Rural
- 4.2.3. Crear un centre de referència del turisme del PRM

Línia Estratègica: RURALITAT	TURISME RURAL
Objectiu Específic: RURALITAT _POL	Rendibilitzar el pol d'atracció de Montserrat per generar més activitats econòmiques i oportunitats de negoci agroturístic al parc rural
Mesura: RURALITAT _POL_PROMOCIÓ	Generar i promoure una oferta de serveis i productes agroturístics
Descripció/Objectius	El símbol principal del Parc Rural, per atractiu, dimensions i emblema espiritual, és Montserrat. La muntanya de Montserrat és símbol, identitat, centre espiritual i cultural català a escala internacional i al seu entorn hi ha elements patrimonials culturals i naturals d'exquisidesa i un mosaic agroforestal que hi confereix un paisatge agrari singular. El Parc Rural disposa d'un conjunt de recursos extraordinaris per explotar, una llista llarga i diversificada d'atractius paisatgístics que obre la porta a desplegar recursos i accions i a oferir, a partir d'una planificació empresarial turística estratègica basada en el paisatge agrari i la ruralitat, productes turístics i culturals que han de conformar el motor de desenvolupament de l'economia del territori i per al territori.
Directrius	Montserrat ha de ser l'eix al voltant del qual pivoti l'embranchida turística del Parc Rural. Continua acumulant un volum de visites que sembla que no té sostre, a pesar dels signes de fragilitat estructural del seu entorn més immediat. Visitants d'arreu del món pugen a la muntanya per admirar-ne el potencial, l'escenari privilegiat i per desplegar-hi activitats diverses: escalada, senderisme, gastronomia i productes locals tradicionals, espiritualitat, visites guiades, rutes, concerts, història, etc. Montserrat és cap i casal, punt d'acolliment i de trobada. El Parc Rural ha d'aprofitar aquest pol d'atracció i articular sinergies al voltant dels atractius agroturístics per desplegar una oferta de serveis que completi, complementi i especialitzi la seva àmplia oferta.
Agents públics implicats	Ajuntaments; consells comarcals; Diputació de Barcelona; Departament de Territori i Sostenibilitat; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Departament de la Presidència; Parc Natural de Montserrat
Agents privats implicats	L'ARSA, Patronat de la Muntanya
Prioritat	Alta
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Gustum (projecte interterritorial liderat per Leader Ponent), Atles de la innovació a Catalunya, Els Portals de Montserrat
Indicadors de seguiment	Nombre de productes agraris en l'oferta turística, d'establiments que promouen productes agraris, d'itineraris i rutes agroturístiques, de visites
Relacions amb altres mesures	EMPREN_RELLEU_ESPAI TEST, EMPREN_SUPOORT_COMERÇ, EMPREN_AGROECOLOGIA_PRODUCCIÓ VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ: ELEMENTS, PRODUCTES, WEB, VALOR AFEGIT_VENDA DIRECTA_ACTIVITATS VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ_MARCA TERRITORI_VALORS_PATRIMONI RURALITAT_POL_SINERGIES RURALITAT_NOUS: ESPIRITUALITAT, MIRADORS XARXA_FOMENT_ACCIONS XARXA_SINERGIES_PLANS

Línia Estratègica: RURALITAT	TURISME RURAL
Objectiu Específic: RURALITAT_POL	Rendibilitzar el pol d'atracció de Montserrat per generar més activitats econòmiques i oportunitats de negoci agroturístic al Parc Rural
Mesura: RURALITAT_POL_EINES	Crear eines per facilitar que el visitant descobreixi l'entorn de Montserrat
Descripció/Objectius	És imprescindible desplegar mecanismes de política pública per promoure la recuperació, la valoració i la promoció dels atractius del Parc Rural com a garants de la història, del patrimoni, de la bellesa paisatgística, dels sabers i de la tradició del Parc Rural. L'objectiu d'aquesta mesura és dissenyar un pla d'acció que inclogui eines i recursos per dinamitzar el territori del Parc Rural i proposi accions de descoberta a l'abast i per a diferents <i>targets</i>. Per al seu desenvolupament, cal posar a disposició de la societat i del teixit empresarial materials i recursos per fer més atractiva l'oferta local dispersa d'agents privats i públics. A partir d'aquí es desplegaran accions (rutes, itineraris, miradors, tallers, aplicacions), es debateran marc temàtics de descoberta, es posaran a disposició els materials, es definiran els punts d'interès i s'articularan propostes d'acció fins a fixar un model d'intercanvi i de gestió integral de descoberta.
Directrius	En la mesura que el desplegament d'activitats turístiques marca ritmes diferents de creixement econòmic, implica sectors professionals diversos i genera moviments socials crítics, cal una planificació empresarial estratègica per aprofitar-ne el potencial i per desplegar una oferta de recursos culturals i naturals lligada al territori, a la cultura i a la societat, als hàbits sans, a la desestacionalització, etc., d'acord amb les directrius del Sistema de Qualitat Turística de Catalunya, que promou un model participatiu de qualitat turística basada en l'autoavaluació.
Agents públics implicats	Ajuntaments; consells comarcals; Diputació de Barcelona; Departament d'Empresa i Coneixement; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Departament de la Presidència; parcs naturals
Agents privats implicats	L'ARSA, Patronat de la Muntanya, empreses turístiques, entitats associatives locals
Prioritat	Alta
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Gavarres Natura Local (Consorti de les Gavarres), Localitzat (Consell Comarcal de la Selva), Guia local de valoració turística: Orientacions per la identificació i la creació de productes turístics (Direcció General de Turisme)
Indicadors de seguiment	Nombre de rutes i itineraris, de visites per rutes, de tallers de descoberta, de propostes segons <i>targets</i> , de vincles amb propostes comarcals ja comercialitzades
Relacions amb altres mesures	VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ: ELEMENTS, PRODUCTES, WEB VALOR AFEGIT_VENDA DIRECTA_ACTIVITATS VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ: MARCA, CONCURS IDEES TERRITORI_VALORS_PATRIMONI RURALITAT_POL_SINERGIES RURALITAT_NOUS: ESPIRITUALITAT, MIRADORS, CENTRE XARXA_FOMENT_ACCIONS XARXA_SINERGIES_PLANS

Línia Estratègica: RURALITAT	TURISME RURAL
Objectiu Específic: RURALITAT_POL	Rendibilitzar el pol d'atracció de Montserrat per generar més activitats econòmiques i oportunitats de negoci agroturístic al Parc Rural
Mesura: RURALITAT_POL_OFERTA	Crear una nova oferta turística que aprofiti tots els recursos del territori rural
Descripció/Objectius	La transversalitat del turisme defineix l'argumentari bàsic dels nous productes turístics i n'exigeix, per afermar el sector, l'enfortiment de les sinergies turístiques entre territoris i actors (públics i privats). El Parc Rural ha de definir la xarxa, la plataforma de col·laboració i cooperació per la innovació i la creativitat d'una nova oferta turística plural, diversificada i competitiva, acreditada per la Carta Europea del Turisme Sostenible. L'àmbit té innumbrables atractius per encapçalar l'oferta d'excepcionalitat: la bellesa i la singularitat del paisatge i l'escenografia (oferta de miradors panoràmics), a més d'atractius culturals i naturals com la geologia. S'hi afegeix el projecte únic que s'organitza entorn dels àmbits fluvials amb el nom de les Vies Blaves. El repte del Parc Rural és copsar la realitat d'una ruralitat canviant i integrar-la dins una oferta metropolitana com a producte d'excepció i com a eina de competitivitat.
Directrius	Se sap que els nous productes turístics es desplegaran a partir de tres eixos/vectors: <i>a)</i> experiències turístiques úniques i diferents; <i>b)</i> combinació de diferents recursos i temàtiques, i <i>c)</i> introducció de les noves tecnologies de la comunicació (útils per avaluar amb celeritat paràmetres com ara la satisfacció, les millores i els potencials, etc.). A partir d'aquestes directrius s'ha de fixar el lligam de l'activitat amb la realitat socioeconòmica que, d'una banda, permetrà copsar la diversitat, la riquesa i la pluralitat d'actors i d'accions; i, de l'altra, ajudarà a instrumentalitzar la col·laboració i la gestió integrada (a escala intersectorial).
Agents públics implicats	Ajuntaments; consells comarcals; Diputació de Barcelona; Departament d'Empresa i Coneixement; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Departament de la Presidència; Parcs Naturals
Agents privats implicats	L'ARSA, Patronat de la Muntanya, empreses turístiques i establiments locals
Prioritat	Mitjana
Reconeixement	No
Transversalitat	Pla estratègic del Turisme a Catalunya 2013-2016 i Directrius Nacionals de Turisme 2020 (Direcció General de Turisme)
Indicadors de seguiment	
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPORT_EMPRESA VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ: MARCA, WEB VALOR AFEGIT_VENDA DIRECTA_ACTIVITATS VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ_CONCURS IDEES TERRITORI_VALORS_PATRIMONI RURALITAT_POL: _PROMOCIÓ, SINERGIES RURALITAT_NOUS:ESPIRITUALITAT, MIRADORS, CENTRE XARXA_FOMENT_ACCIONS XARXA_SINERGIES_PLANS

Línia Estratègica: RURALITAT	TURISME RURAL
Objectiu Específic: RURALITAT_POL	Rendibilitzar el pol d'atracció de Montserrat per generar més activitats econòmiques i oportunitats de negoci agroturístic al Parc Rural
Mesura: RURALITAT_POL_OPERADORS	Posicionar l'oferta de productes i serveis en els principals operadors turístics
Descripció/Objectius	Captar l'atenció dels gestors turístics nacionals, europeus i internacionals a partir d'esdeveniments concrets i amb col·laboracions públiques i privades per generar un impacte turístic al territori són algunes de les accions que permetran obrir oportunitats agroturístiques al Parc Rural. Aquesta mesura impulsa el contacte directe amb els operadors internacionals a partir de: – La promoció i la comercialització associades a la marca/distintiu del Parc Rural; – L'organització de tallers per reunir empreses i entitats amb operadors nacionals i estrangers; – La implicació de les institucions públiques i de la muntanya de Montserrat, que són claus per desplegar l'estratègia internacional; – Paral·lelament, i a escala metropolitana, cal dissenyar paquets turístics i plans estratègics com a reclam i vendre una forma de turisme activa lligada al territori, a la natura i a la cultura amb l'acreditació d'un turisme sostenible que aposta pel territori i la ruralitat.
Directrius	Posicionar la destinació turística en el mercat global i competitiu forma part de les estratègies internacionals per identificar oportunitats i ampliar la programació i els catàlegs del operadors internacionals. També s'ha de fer a partir dels lligams en xarxes i dels programes internacionals de senderisme, d'oleicultura o d'enoturisme, amb una oferta ben estructurada i amb plans estratègics que apel·lin als valors del territori: patrimoni alimentari, natura i geologia d'excepcionalitat, i també tradicions i cultura immaterial, com ara la passió, la Guerra Civil, els castells, els miquelets, etcètera.
Agents públics implicats	Ajuntaments; consells comarcals; Diputació de Barcelona; Departament d'Empresa i Coneixement; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Departament de la Presidència; parcs naturals; Departament de Cultura
Agents privats implicats	L'ARSA, Patronat de la Muntanya, empreses i establiments locals
Prioritat	Mitjana
Reconeixement	No
Transversalitat	Turisme Garrotxa
Indicadors de seguiment	Nombre de catàlegs amb l'oferta del Parc Rural, de rutes/itineraris oferts, d'operadors internacionals interessats
Relacions amb altres mesures	VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ: MARCA, WEB, PRODUCTES, COMUNICACIÓ VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ: MARCA, CONCURS D'IDEES TERRITORI_VALORS_PATRIMONI RURALITAT_POL: PROMOCIÓ, OPERADORS XARXA_SINERGIES: PLANS, COL·LABORACIÓ

Línia Estratègica: RURALITAT	TURISME RURAL
Objectiu Específic: RURALITAT_POL	Rendibilitzar el pol d'atracció de Montserrat per generar més activitats econòmiques i oportunitats de negoci agroturístic al Parc Rural
Mesura: RURALITAT_POL_SINERGIES	Crear sinergies entre agents econòmics per reivindicar la ruralitat i els seus productes
Descripció/Objectius	Entre les actuacions per posicionar i eixamplar l'oferta turística cal desplegar la col·laboració i la cooperació per millorar-ne la gestió i fomentar el coneixement i el reconeixement del territori del Parc Rural. Es tracta de desplegar accions com ara: – Fer sessions de treball amb operadors nacionals i europeus per presentar els productes turístics consolidats; – Enfortir la col·laboració en jornades de treball en xarxa amb empreses i entitats de dins i de fora del Parc Rural per fer-ne promoció conjunta; – Impulsar accions formatives i tallers intersectorials per fomentar sinergies i enfortir iniciatives agroturístiques; – Promoure en comú eines digitals per atreure el visitant; – Aprofitar els recursos del territori: camins turístics (camí de Sant Jaume, camí Ignasià, camí de l'abat Oliba, camí dels Bons Homes, cova de Sant Ignasi, etc.), vies blaves, Montserrat (espeleologia), etc, per ampliar l'oferta i consolidar oportunitats; – Explorar noves línies de col·laboració i d'acció col·lectiva prioritzant els criteris naturals i culturals d'aquesta ruralitat.
Directrius	Transmetre qualitat i creixement econòmic a l'hora d'engegar productes i serveis turístics del Parc Rural per mitjà del treball conjunt d'accions i d'actors. Explorar noves línies de col·laboració, compatir mètodes de treball i tècniques de gestió per a la recerca de nous productes. Definir prioritats i entomar conjuntament la promoció i l'acció de futur. Impulsar negocis i iniciatives i demanar suports. Impulsar estructures de caràcter associatiu que incideixin en el patrimoni rural i que generin sinergies i complementarietat amb altres projectes externs.
Agents públics implicats	Ajuntaments; consells comarcals; Diputació de Barcelona; Departament d'Empresa i Coneixement; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Departament de la Presidència; parcs naturals
Agents privats implicats	L'ARSA, Patronat de la Muntanya, empreses turístiques
Prioritat	Mitjana
Reconeixement	No
Transversalitat	Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS)
Indicadors de seguiment	Nombre d'entitats que treballen en comú, d'empreses associades, d'entitats públiques implicades
Relacions amb altres mesures	VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ; MARCA, WEB, PRODUCTES, COMUNICACIÓ TERRITORI_VALORS_PATRIMONI RURALITAT_POL_PROMOCIÓ XARXA_SINERGIES: PLANS, COL·LABORACIÓ

Línia Estratègica: RURALITAT	TURISME RURAL
Objectiu Específic: RURALITAT_NOUS	Nous productes i serveis relacionats amb l'entorn rural
Mesura: RURALITAT_NOUS_ ESPIRITUAL	Aprofitar la dimensió espiritual com a nou pol de producció turística
Descripció/Objectius	La tipologia turística basada en espais i recursos espirituals, a cavall entre el turisme cultural i el religiós, combina els elements patrimonials de rellevància arquitectònica i històrica amb l'entorn rural on es situa, i li és un incentiu per a la diversificació econòmica: llocs de recés espiritual, de retrobament amb la natura, de teràpies alternatives, d'harmonia entre l'ésser humà i la natura. La relació entre l'entorn natural i el turisme rural és fonamental. Les accions a emprendre constarien d'aspectes logístics com l'accés als indrets on es despleguen activitats de dimensió espiritual, fer rutes i itineraris i elaborar i desplegar material de promoció d'aquests recursos.
Directrius	El turisme espiritual conforma una nova atracció a l'oferta turística del Parc Rural. Coincideix a agrupar en el mateix entorn monuments artístics i religiosos, testimonis històrics i culturals dels pobles. Geogràficament solen ser en indrets estratègics la majoria dels quals ofereix una bellesa escenogràfica incalculable al visitant seduït per les vistes panoràmiques úniques (en remarca la importància turística). Són indrets de celebracions de la fe, la pregària i la meditació, i sovint estan integrats en entorns culturalment rics en patrimoni natural i històric (espais de peregrinació i de devoció local i d'esdeveniments populars). De vegades ofereixen serveis complementaris d'hostatgeria, gastronomia, etc., i formen part de nodes de rutes i d'itineraris culturals amb dimensió turística remarcada. Pel caràcter privat i pel manteniment de culte, presenten certes limitacions a l'aprofitament turístic.
Agents externs implicats	Ajuntaments, consells comarcals, Diputació de Barcelona, Departament d'Empresa i Coneixement, Departament de la Presidència, parcs naturals
Agents interns implicats	L'ARSA, Patronat de la Muntanya, empreses turístiques
Prioritat	Baixa
Reconeixement	No
Transversalitat	Catàleg d'activitats turístiques relacionades amb el patrimoni religiós
Indicadors de seguiment	Nombre de rutes i itineraris espirituals i de visitants
Relacions amb altres mesures	VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ: MARCA, WEB, PRODUCTES, COMUNICACIÓ TERRITORI_VALORS_PATRIMONI RURALITAT_POL: PROMOCIÓ, OPERADORS XARXA_SINERGIES: PLANS, COL.LABORACIÓ

Línia Estratègica: RURALITAT	TURISME RURAL
Objectiu Específic: RURALITAT_NOUS	Nous productes i serveis relacionats amb l'entorn rural
Mesura: RURALITAT_NOUS_MIRADOR	Presentar al món l'itinerari dels miradors de Montserrat com a recurs patrimonial i singular del Parc Rural
Descripció/Objectius	El Parc Rural ofereix un gran nombre de miradors i punts d'observació panoràmica sense connectar que permetrien un coneixement aprofundit de la geogràfica catalana. Primer, es vol identificar, senyalitzar i interpretar cada punt d'observació de gran abast geogràfic (bosc, valls, xarxa hidrogràfica, camins rals, etc.), i finalment, dissenyar-ne la connexió en forma d'itinerari interpretatiu de la ruta dels miradors aprofitant els recursos naturals i culturals del Parc Rural. També cal implementar-hi les noves tecnologies (senyals GPS). La finalitat és conformar una xarxa de miradors del paisatge del Parc Rural del Montserrat per remarcar el patrimoni com a recurs turístic. També cal que s'uneixi amb la resta de punts panoràmics del territori català. Per mitjà dels miradors, el visitant podrà conèixer la toponímia dels elements geogràfics del seu entorn, les principals espècies de flora i de fauna i l'origen i formació dels grans eixos orogràfics d'extraordinària singularitat. Es podrien establir convenis de col·laboració i d'acció amb l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya, l'Observatori del Paisatge i el DARP i apostar per documentar la importància de l'agricultura, la ramaderia i els boscos partint de la història del Parc Rural.
Directrius	El projecte de l'itinerari dels miradors del Parc Rural va estretament lligat al creixement de la demanda del turisme natural i actiu i a la possibilitat de valorar els components naturals i culturals de l'entorn per gaudir els recursos que aquest entorn singular ofereix. L'edició d'una guia de senders (vinculats a l'oferta dels parcs naturals i camins rals) amb informació tècnica i entorn digitalitzat de cada tram amb els <i>tracks</i> de GPS.
Agents públics implicats	Ajuntaments, consells comarcals, Diputació de Barcelona, Departament d'Empresa i Coneixement, Departament de la Presidència, parcs naturals, Observatori del Paisatge, Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya
Agents privats implicats	L'ARSA, Patronat de la Muntanya, empreses turístiques
Prioritat	Mitjana
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Parc Natural de l'Alt Pirineu, Rutes i miradors i cales per la Marina Alta (Alacant)
Indicadors de seguiment	Nombre de punts d'observació, de nodes amb rutes del territori, de visitants, d'entitats del territori involucrades
Relacions amb altres mesures	VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ: MARCA, WEB, PRODUCTES, COMUNICACIÓ VALOR AFEGIT_SENSIBILITACIÓ: MARCA, CONCURS D'IDEES TERRITORI_VALORS_PATRIMONI RURALITAT_POL: PROMOCIÓ, OPERADORS XARXA_SINERGIES: PLANS, COL·LABORACIÓ

Línia Estratègica: RURALITAT	TURISME RURAL
Objectiu Específic: RURALITAT_RURAL	Nous productes i serveis relacionats amb l'entorn rural
Mesura: RURALITAT_NOUS_CENTRE	Crear un centre de referència del turisme al Parc Rural del Montserrat
Descripció/Objectius	Un espai d'atenció i d'informació és l'indret on es concentren els equipaments i bona part dels serveis que el Parc Rural ofereix i divulga. Equipament de referència o d'interpretació de l'entorn rural. Actua de cap i casal del Parc, de lloc de referència en què s'articulen les dinàmiques i es despleguen els projectes, les estratègies i les actuacions d'aquest territori rural en forma d'acions específiques concretes i adreçades a la ciutadania. També pot ser el centre operatiu amb espais per a l'oficina tècnica de la figura del dinamitzador del Parc Rural, indret de trobada per rebre visitants, punt de sortida d'itineraris, aparador de productes agroalimentaris del Parc Rural, i també pot allotjar punts informatius.
Directrius	El Centre aglutina i vehicula els valors del projecte del Parc Rural. És una infraestructura que en bona part es complementarà amb suports digitals (portal web, aplicacions, vídeos divulgatius, etc.); ha d'actuar com a punt logístic i aixopugar diverses funcions: pedagògica i formativa, divulgativa, tècnica i d'assessorament, d'acolliment i de trobada per a l'organització i la difusió, i de participació de la ciutadania. També ha de contenir espai per avaluar i seguir l'atracció turística. Es pot complementar amb la Xarxa d'Oficines de Turisme de la Generalitat de Catalunya (i fins i tot d'algun ajuntament) que també tenen funcions d'informació i ofereixen serveis (itineraris i rutes i autoguiatges).
Agents públics implicats	Ajuntaments; Diputació de Barcelona; Departament de Comerç, Consum i Turisme
Agents privats implicats	Empreses i serveis, entitats culturals, pagesia, comerç local
Prioritat	Mitjana
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Xarxa d'Oficines de Turisme de Catalunya
Indicadors de seguiment	Nombre de visitants per mes (procedència, demandes), d'activitats triades (ús i freqüència per edats i col·lectius), d'enquestes d'avaluació i seguiment
Relacions amb altres mesures	VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ: MARCA, WEB, PRODUCTES, COMUNICACIÓ, ELEMENTS VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ_EDUCACIÓ TERRITORI_VALORS_PATRIMONI RURALITAT_POL: PROMOCIÓ, EINES XARXA_SINERGIES: PLANS, COL·LABORACIÓ



LE 5. Xarxes i governança

5.1. Fomentar la coneixença i el treball en xarxa entre productors i/o elaboradors

- 5.1.1. Promoure accions per facilitar la coneixença entre els diversos agents socioeconòmics del territori
- 5.1.2. Donar suport a la creació de xarxes de productors, ramaders i/o elaboradors per millorar la producció, transformació i/o comercialització dels seus productes
- 5.1.3. Crear la figura del dinamitzador del Parc Rural

5.2. Establir sinergies entre els actors públics i privats

- 5.2.1. Promoure un òrgan gestor del Parc Rural del Montserrat que es reguli amb uns estatuts propis
- 5.2.2. Redactar i aprovar els plans d'actuacions de manera participada entre l'òrgan gestor i els agents socioeconòmics del territori
- 5.2.3. Establir un òrgan consultiu del Parc Rural
- 5.2.4. Fomentar el treball i la col·laboració amb altres administracions públiques per alinear polítiques al territori

5.3. Fomentar la governança alimentària

- 5.3.1. Potenciar l'elaboració d'estratègies alimentàries en l'àmbit local i donar-hi suport
- 5.3.2. Fomentar la creació de consells alimentaris

Línia Estratègica: XARXES	XARXES I GOVERNANÇA
Objectiu Específic: XARXES_FOMENT	Fomentar la coneixença i el treball en xarxa entre productors i elaboradors
Mesura: XARXES_FOMENT_ACCIONS	Promoure accions per facilitar que els agents socioeconòmics del territori es coneguin
Descripció/Objectius	Fomentar el treball col·lectiu amb agents del territori per construir un projecte conjunt que doni respostes a necessitats comunes requereix sinergies, complicitats i confiança entre el teixit socioeconòmic local. Aquesta mesura tracta d'articular accions que facilitin: – L'intercanvi d'opinions entre la gent de la ruralitat per implementar actuacions de coneixença; – Promoure una xarxa d'intercanvi de coneixement i d'iniciatives per establir canals de comunicació i experiències; – Desplegar un banc de propostes i de recursos; – Planificar conjuntament entre diferents actors aliances potents per abordar iniciatives públiques i privades; – Articular taules de treball per posar en comú actuacions generals que involucrin el desplegament d'accions pel Parc Rural; – Crear espais de debat i reflexió per fomentar la formació, en criteris pedagògics, en temàtiques vinculades a l'economia circular, la mobilitat i el canvi climàtic; – Definir un full de ruta de treball inclusiu i transversal per abordar accions col·lectives.
Directrius	Treballar en xarxa implica sumar capacitats i recursos, aprofitar i complementar funcions, unificar esforços. Es pot fer a partir de l'impuls i la iniciativa de la feina de persones i entitats que dinamitzen la xarxa. El lideratge ha de ser compartit i ha de facilitar la participació i la governança entre les parts.
Agents públics implicats	Ajuntaments, Diputació de Barcelona, consells comarcals, Observatori del Tercer Sector
Agents privats implicats	Entitats i associacions del territori
Prioritat	Alta
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Xarxa per al canvi: un projecte d'innovació creativa (Fundació Jaume Bofill)
Indicadors de seguiment	Nombre de taules de treball, de projectes compartits, de focus grups, de temàtiques en debat
Relacions amb altres mesures	EMPREN_RELLEU_INCENTIUS EMPREN_SUPORT_ASSESSOR EMPREN_AGROECOLOGIA_PRODUCCIÓ VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ VALOR AFEGIT_VENDA DIRECTA VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ_EDUCACIÓ RURALITAT_POL XARXA_FOMENT_ACCIONS XARXA_ALIMENTS

Línia Estratègica: XARXES	XARXES I GOVERNANÇA
Objectiu Específic: XARXES_FOMENT	Fomentar la coneixença i el treball en xarxa entre productors i elaboradors
Mesura: XARXES_FOMENT_SUPORT	Donar suport a la creació de xarxes de productors i elaboradors per millorar la producció, transformació i/o comercialització dels seus productes
Descripció/Objectius	Els objectius són: – Eixamplar el reconeixement i la interdependència tècnica i econòmica i la pluralitat d'actors que intervenen en la cadena de valor agroalimentària per articular iniciatives i propostes col·lectives i/o agrupacions de productors (intersectorial i transversal), tenint en compte el caràcter rural del Parc Rural; – Desplegar associativament la implementació d'estructures de suport a agricultors i ramaders: petites transformacions, elaboració de productes, distribució i expedició de la producció agroalimentària al consum; – Desenvolupar estratègies de comercialització en origen; – Establir una xarxa agroalimentària transversal entre productors, elaboradors agroalimentaris, restauradors, agrobotigues, establiments comercials, empreses alimentàries dels productes agroalimentaris locals del Parc Rural del Montserrat per abastir, de manera col·laborativa, el consum col·lectiu (escoles, entitats associatives, restauració institucional), els mercats locals, els establiments comercials, etcètera.
Directrius	La mesura inclou suport tècnic, logístic i econòmic al manteniment de serveis i equipaments col·lectius per compilar, manipular, transformar i vendre productes agroalimentaris. La finalitat és compartir costos del procés de la cadena, incorporar-hi valor afegit i racionalitzar els recursos amb criteris d'eficiència i viabilitat.
Agents públics implicats	Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; consells comarcals; Diputació de Barcelona; Parc Rural del Montserrat; ajuntaments
Agents privats implicats	Botiguers, empresaris, associacions agrícoles, empreses turístiques
Prioritat	Alta
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Xarxa Productes de la terra (Diputació de Barcelona), Xarxa Productes de la terra del Ripollès, Parc Natural del Cadí-Moixeró
Indicadors de seguiment	Nombre de xarxes creades, de centres de processament col·lectiu, de pagesos implicats, de productes elaborats
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPORT_EMPRESA EMPREN_SERVEIS_EQUIPAMENTS EMPREN_AGROECOLOGIA_VENDA VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ VALOR AFEGIT_VENDA DIRECTA: COL·LECTIUS, ACTIVITATS VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ_EDUCACIÓ TERRITORI_INCENDIS: RAMADERIA EXTEN, BIOMASSA RURALITAT_POL: PROMOCIÓ, OFERTA XARXA_FOMENT_ACCIONS XARXA_ALIMENTS ESTRATEGIA

Línia Estratègica: XARXES	XARXES I GOVERNANÇA
Objectiu Específic: XARXES_FOMENT	Fomentar la coneixença i el treball en xarxa entre productors i elaboradors
Mesura: XARXES_FOMENT_DINAMITZADOR	Crear la figura de dinamització del Parc Rural del Montserrat
Descripció/Objectius	El Parc Rural disposarà de recursos humans i, pel cap baix, d'un dinamitzador que desplegarà les funcions de: – Suport en el disseny, la comunicació i l'avaluació de les mesures definides en el Pla de Gestió i Desenvolupament; – Fer tasques d'atenció, d'informació i de seguiment i avaluació dels impactes i resultats assolits; – Fomentar el treball i l'aplicació de projectes i programes sorgits en les taules de treball, borsa de propostes, xarxa d'intercanvi de coneixements, sessions de treball en xarxa, generar suggeriments, proposar aliances i incentivar projectes transversals; – Donar visibilitat i coordinar la participació i les iniciatives procedents del món local (especialment el juvenil) per promoure accions puntuals i redescobrir la identitat local com a atractiu turístic i element de projecció; – Organitzar, amb corresponsabilitat amb el teixit empresarial, els mecanismes de promoció i la planificació de productes turístics.
Directrius	Les funcions de dinamització rural/territorial bàsiques per desplegar iniciatives i propostes per al Parc Rural convertiran aquesta figura en el referent en coordinació, capacitat (de detecció, de comunicació i d'interactivitat entre les parts), assessorament i seguiment del Parc Rural. La figura del dinamitzador és essencial per fomentar la interacció i la proximitat entre agents i cohesionar el territori, i per crear Parc Rural.
Agents externs implicats	Ajuntaments; Diputació de Barcelona; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació
Agents interns implicats	Empreses locals, establiments i serveis locals, associacions i entitats
Prioritat	Mitjana
Reconeixement	Sí
Transversalitat	Pla Estratègic 2019-2022 d'educació i voluntariat ambiental als Parcs Naturals de Catalunya
Indicadors de seguiment	Nombre d'iniciatives i projectes, de jornades de treball en xarxa, de taules de treball transversals, d'acords entre sectors econòmics
Relacions amb altres mesures	EMPREN_SUPORT: ASSESSOR COMERÇ VALOR AFEGIT_PROMOCIÓ: MARCA_PRODUCTES_WEB_COMUNICACIÓ VALOR AFEGIT_VENDA DIRECTA: EXPLOTACIÓ, COMUNICACIÓ, ACTIVITATS VALOR AFEGIT_SENSIBILITZACIÓ: MARCA. EDUCACIÓ, IMMATERIAL, CONCURS D'IDEES TERRITORI_VALORS: PATRIMONI, CONSERVACIÓ RURALITAT_POL: PROMOCIÓ, EINES, OFERTA, SINERGIES RURALITAT_NOUS XARXES_FOMENT: ACCIONS, SUPORT

Línia Estratègica: XARXES	XARXES I GOVERNANÇA
Objectiu Específic: XARXES_SINERGIES	Establir sinergies entre actors públics i privats
Mesura: XARXES_SINERGIES_GESTOR	Promoure un òrgan gestor del Parc Rural del Montserrat que es reguli amb estatuts propis
Descripció/Objectius	L'Associació del Parc Rural del Montserrat, tal com especifiquen els seus estatuts, actua com a ens gestor del Parc Rural del Montserrat. L'Associació té el compromís de proveir el projecte del Parc Rural del Montserrat dels recursos humans i econòmics necessaris per preservar-lo, gestionar-lo i desenvolupar-lo. L'Associació Parc Rural del Montserrat preveu crear un Consell Consultiu, en el qual es podran integrar els agents socioeconòmics, amb l'objectiu principal de poder fer aportacions a les propostes d'actuació que es puguin suggerir en el marc del Pla de Gestió i Desenvolupament del Parc Rural del Montserrat.
Directrius	L'òrgan gestor de l'Associació del Parc Rural del Montserrat vetllarà per la correcta gestió socioeconòmica i ambiental, com també de l'especificitat del marc normatiu (Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'administració local; i Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment).
Agents públics implicats	Ajuntaments, Diputació de Barcelona, consells comarcals, Generalitat de Catalunya
Agents privats implicats	Entitats i associacions del territori, empreses locals
Prioritat	Alta
Reconeixement	No
Transversalitat	Governança i bona administració a Catalunya (Escola d'Administració Pública de Catalunya, 2007)
Indicadors de seguiment	Nombre de decisions, de fòrums de debat, d'indicadors de participació
Relacions amb altres mesures	TERRITORI_VALORS: SNU, CAMPS DESÚS, CONSERVACIÓ, PATRIMONI TERRITORI_INCENDIS: MOSAIC, RAMADERIA EXTEN, BIOMASSA, PPU, SUBPRODUCTES, TERRITORI_IMPACTES: FAUNA, EXTRACIVES, ABOCaments, RESTAURACIÓ XARXA_SINERGIES: PLANS, CONSULTIU, COL.LABORACIÓ XARXA_ALIMENTS: ESTRATÈGIES, CONSELLS

Línia Estratègica: XARXES	XARXES I GOVERNANÇA
Objectiu Específic: XARXES_SINERGIES	Establir sinergies entre actors públics i privats
Mesura: XARXES_SINERGIES_PLANS	Redactar i aprovar els plans d'actuacions de manera participativa entre l'òrgan gestor i els agents socioeconòmics del territori
Descripció/Objectius	Un dels objectius de l'Associació del Parc Rural del Montserrat és promoure l'aprovació del pla d'actuacions de manera participada i conjunta. Entre altres aspectes, el pla ha de contenir: – La concreció, per un període determinat, de les línies estratègiques, objectius i mesures definits en el Pla de Gestió i Desenvolupament del Parc Rural; – L'aplicació pautada del Pla d'Actuacions i el pressupost necessari per implementar-lo. L'objectiu general del Pla d'Actuacions del període determinat és facilitar la consolidació de les activitats i iniciatives agrícoles, ramaderes i forestals i impulsar programes específics que permetin preservar els valors del territori i de la ruralitat en el marc de sistemes agrosilvopastorals. La finalitat última és impulsar un projecte socioeconòmic capaç de conduir les dinàmiques en-cetades sovint sense consens, i que ha de començar la transició cap a un model de gestió territorial alineat amb els grans reptes socioeconòmics i ambientals del Parc Rural.
Directrius	El Pla d'Actuacions del període que defineix les accions l'ha d'aprovar l'òrgan gestor del Parc Rural d'acord amb el territori. El Pla d'Actuacions és el full de ruta per construir i debatre les prioritats definides en el Pla de Gestió i Desenvolupament del Parc Rural.
Agents públics implicats	Ajuntaments, Diputació de Barcelona, consells comarcals, Generalitat de Catalunya
Agents privats implicats	Entitats i associacions del territori, empreses locals, associacions municipals
Prioritat	Alta
Reconeixement	No
Transversalitat	Governança i bona administració a Catalunya (Escola d'Administració Pública de Catalunya, 2007)
Indicadors de seguiment	Nombre d'actuacions desenvolupades, de línies estratègiques activades, de mesures desplegades, d'agents del territori implicats, d'explotacions agràries implicades
Relacions amb altres mesures	XARXA_SINERGIES: PLANS, CONSULTIU, COL.LABORACIÓ XARXA_ALIMENTS: ESTRATÈGIES, CONSELLS

Línia Estratègica: XARXES	XARXES I GOVERNANÇA
Objectiu Específic: XARXES_SINERGIES	Establir sinergies entre actors públics i privats
Mesura: XARXES_SINERGIES_ CONSULTIU	Establir un òrgan consultiu del parc rural
Descripció/Objectius	L'Associació del Parc Rural del Montserrat, tal com especifiquen els seus estatuts, disposa d'un òrgan consultiu format per entitats públiques i privades que persegueixen finalitats d'interès general vinculades a l'Associació. Es regirà per un reglament propi que l'òrgan gestor aprovarà. Tindrà les funcions d'informació, consulta, intercanvi d'opinions, i de fòrums de debat i assessorament respecte a les actuacions i a les inversions de l'Associació.
Directrius	L'òrgan consultiu del Parc Rural ha de vetllar per la bona qualitat de l'exercici, l'administració i la governança. També ha de permetre la cooperació entre les parts i aixopugar un ampli ventall del teixit social, base del desenvolupament social i econòmic d'aquest entorn rural.
Agents públics implicats	Ajuntaments, Diputació de Barcelona, consells comarcals, Generalitat de Catalunya
Agents privats implicats	Entitats i associacions del territori, empreses locals
Prioritat	Alta
Reconeixement	No
Transversalitat	Governança i bona administració a Catalunya (Escola d'Administració Pública de Catalunya, 2007)
Indicadors de seguiment	Nombre de decisions emeses, de fòrums de debat, d'indicadors de participació
Relacions amb altres mesures	XARXA_FOMENT: ACCIONS, SUPORT, DINAMITZADOR XARXA_SINERGIES: PLANS, CONSULTIU, COL.LABORACIÓ XARXA_ALIMENTS: ESTRATÈGIES, CONSELLS

Línia Estratègica: XARXES	XARXES I GOVERNANÇA
Objectiu Específic: XARXES_SINERGIES	Establir sinergies entre actors públics i privats
Mesura: XARXES_SINERGIES_ COL·LABORACIÓ	Fomentar el treball i la col·laboració amb altres administracions públiques per alinear polítiques al territori
Descripció/Objectius	La governança com a guia de la interacció entre actors interdependents comporta un pas endavant en les relacions amb la societat i l'establiment de models de gestió concertats amb entitats i institucions. També ha de permetre fer front als nombrosos interessos i mirades que tenen els actors d'aquest territori. Cal: – Establir convenis de col·laboració i de treball col·lectiu amb altres entitats públiques i privades sense finalitat de lucre, els objectius generals de les quals coincideixin amb els del Parc Rural; – Gestionar l'obtenció de recursos i d'ajuts tècnics i econòmics procedents d'altres administracions i institucions públiques i privades per vertebrar accions que s'ajustin a les línies estratègiques definides en el pla de gestió i prioritàries del pla d'actuacions; – Arribar a acords amb les administracions públiques que vetllen pel territori i l'agricultura sobre competències que permetin assolir les expectatives dels actors socials i econòmics del Parc Rural.
Directrius	La governança ha de ser l'instrument per establir i enfortir vincles de cooperació amb administracions, institucions i entitats associatives públiques i privades, locals, nacionals i internacionals que tinguin com a objectius la prevenció, el desenvolupament, la gestió de la ruralitat i de tots els seus components (agricultura, ramaderia, boscos, recursos naturals, patrimoni, infraestructures, equipaments, serveis i productes).
Agents públics implicats	Ajuntaments, Diputació de Barcelona, consells comarcals, departaments de la Generalitat de Catalunya, Observatori del Paisatge de Catalunya
Agents privats implicats	Entitats i associacions del territori, empreses locals
Prioritat	Mitjana
Reconeixement	No
Transversalitat	Governança i bona administració a Catalunya (Escola d'Administració Pública de Catalunya, 2007)
Indicadors de seguiment	Nombre de trobades amb entitats fora del Parc Rural del Montserrat, de focus grup temàtics, de jornades per difondre el projecte del Parc Rural del Montserrat
Relacions amb altres mesures	TERRITORI_VALORS: SNU, CAMPS DESÚS, CONSERVACIÓ, PATRIMONI TERRITORI_INCENDIS: MOSAIC, RAMADERIA EXTEN, BIOMASSA, PPU, TERRITORI_IMPACTES: FAUNA, EXTRACTIVES, ABOCaments, RESTAURACIÓ XARXA_FOMENT: ACCIONS, SUPORT, DINAMITZADOR XARXA_SINERGIES: PLANS, CONSULTIU, XARXA_ALIMENTS: ESTRATÈGIES, CONSELLS

Línia Estratègica: XARXES	XARXES I GOVERNANÇA
Objectiu Específic: XARXES_ALIMENTS	Fomentar la governança alimentària
Mesura: XARXES_ALIMENTS_ ESTRATEGIES	Potenciar i donar suport a l'elaboració d'estratègies en l'àmbit local
Descripció/Objectius	Impulsar una estratègia alimentària és elaborar un catàleg de compromisos per fomentar una producció agroalimentària respectuosa amb el medi amb el suport del ciutadà. Enfortir el teixit socioeconòmic del sector productiu alimentari des de la logística fins a la cooperació entre empreses del territori. Identificar aplicacions tecnològiques que ajudin a fer més eficients els processos i controls de la distribució, del consum, de la prevenció i la gestió de residus, i lluitar contra el malbaratament i vetllar per la seguretat alimentària. Impulsar múltiples iniciatives de circuits de proximitat per enfortir i fer visible el paper dels agricultors amb propostes lligades a valors arrelats al territori. Es tracta de desplegar accions: a) en la producció: fomentar productes agroecològics i de proximitat; b) en la distribució: impulsar mercats de venda directa; c) en consum: consum col·lectiu, hàbits alimentaris sans, alimentació responsable, vetllar per la sobirania alimentària de tot el procés.
Directrius	Desenvolupar una política alimentària integrada a la planificació territorial, l'agricultura, la sanitat i la cultura identifica i potencia sinergies en la comunitat. S'obre un canal de diàleg entre el camp i la ciutat mitjançant l'aliment. Fer un pacte entre col·lectius territorials i actors del sistema alimentari que permeti construir una governança territorial al voltant de l'alimentació.
Agents públics implicats	Ajuntaments, Diputació de Barcelona, consells comarcals
Agents privats implicats	Entitats i associacions del territori, empreses locals
Prioritat	Baixa
Reconeixement	No
Transversalitat	Carta Europea de la Governança Territorial i Alimentària (Projecte Interreg, 2011), Estratègia i Impuls de la Política Alimentària 2016-2019 (Ajuntament de Barcelona), Estratègia Alimentària de Vitoria-Gazteiz 2017-2025
Indicadors de seguiment	Nombre d'administracions públiques implicades, de productors agraris, d'establiments...
Relacions amb altres mesures	XARXA_FOMENT: ACCIONS, SUPORT, DINAMITZADOR XARXA_SINERGIES: PLANS, CONSULTIU, COL.LABORACIÓ XARXA_ALIMENTS: CONSELLS

Línia Estratègica: XARXES	XARXES I GOVERNANÇA
Objectiu Específic: XARXES_ALIMENTS	Fomentar la governança alimentària
Mesura: XARXES_ALIMENTS_ CONSELLS	Fomentar la creació de consells alimentaris
Descripció/Objectius	Els consells alimentaris formats per una bona representació de la societat civil, el sector privat i l'administració amb un enfocament integral del sistema alimentari són els canals idonis per desenvolupar projectes i polítiques alimentàries a escala local i/o supramunicipal. Entre els objectius hi ha establir connexions entre diferents sectors i agents del territori que intervenen en l'alimentació tenint-ne en compte la dimensió social, econòmica i ambiental, per garantir el dret a l'alimentació i aportar solucions innovadores alhora que promouen el desplegament de l'economia local. Entre les funcions, hi ha: – Crear fòrums de discussió de temes alimentaris des de diferents mirades (nutrició i salut, territori i societat, cooperació pública i privada, etc.); – Coordinació entre sectors i aposta per treballar transversalment entre diferents fronts: economia, salut, educació, medi...; – Recomanar el desplegament d'accions i iniciatives específiques (aliments ecològics a l'escola, divulgació...); – Consolidar una xarxa de dinamització territorial de la producció agroecològica com a mecanisme d'assessorament.
Directrius	Les relacions entre l'agricultura i l'alimentació es transformen constantment (creixement demogràfic i urbanístic, reducció de la producció d'aliments, pèrdua de biodiversitat i fragilitat dels recursos naturals). S'espera la implicació dels governs locals en aquests nous reptes amb l'objectiu d'alimentar la ciutadania d'una manera sana, justa i sostenible capaç de generar aliances amb la societat per abordar la complexitat de l'alimentació.
Agents públics implicats	Diputació de Barcelona; ajuntaments; consells comarcals; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació; Departament de Territori i Sostenibilitat; Departament de Consum, Comerç i Turisme
Agents privats implicats	Empreses i entitats locals, mercats locals, pagesia
Prioritat	Baixa
Reconeixement	No
Transversalitat	Consell Alimentari Municipal de València
Indicadors de seguiment	Nombre de fòrums de sensibilització alimentària, d'aliances entre sector privat i públic, d'actors implicats en el desplegament dels sistemes alimentaris
Relacions amb altres mesures	XARXA-FOMENT: ACCIONS, SUPORT, DINAMITZADOR XARXA-SINERGIES: PLANS, CONSULTIU, COL.LABORACIÓ XARXA-ALIMENTS: ESTRATÈGIES

PGD pla de gestió i desenvolupament **PARC RURAL DEL MONTSERRAT**

L'any 2018 es va signar un conveni marc de col·laboració entre la Diputació de Barcelona i els setze ajuntaments impulsors del Parc Rural del Montserrat. Un dels compromisos de la Diputació va ser elaborar el Pla de Gestió i Desenvolupament del Parc Rural del Montserrat. La finalitat d'aquest document és dotar el Parc Rural d'una estratègia conjunta d'actuació que permeti avançar en la gestió, dinamització i desenvolupament d'aquest espai rural.

